

9

Ribič

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

LETO 2026
LETNIK LXXXV
ISSN 0350-4573

Veseli mladega ribiča (foto: Tine Šubic)

Nizek vodostaj Savinje

Čakajoč ... Ali kdo najde sivega krilatega plenilca.

Savinja 19. 8. s polzelskega mostu

Ko sem pred tremi leti, to je 2023, pisal podoben uvodnik po katastrofalnih poplavih meseca avgusta, kjer mi je skorajda odneslo hišo, ribičem Savinjske, Mežiške, Kamniškobistriške, Sorške in še katere doline pa odneslo in pobilo skorajda vse ribe, si nisem predstavljal, da si bomo skorajda v istem polletnem obdobju na vseh teh rekah in celo na širšem Slovenskem želeli veliko dežja in v pričakovanju zrli v nebo, kdaj bo nam, predvsem pa rekam in ribam, prinesel dolgotrajnejše in odrešilne padavine.

Narava nas zadnje čase opozarja, da je bilo igrakanja dovolj, natanko tako, kot je vse nas, pred petimi leti, na praznovanju 140-letnice organiziranega ribištva na Slovenskem nagovarjala takratna častna govornica Lučka Kajfež Bogataj. Enkrat na to pokaže s pretiranimi padavinami, drugič z dolgotrajno sušo.

Ribiči vemo, kako se boriti proti nespametnim posegom v vodotoke ali pregovarjati z izvajalci, da nujne posege izvedejo na čim bolj ribam prijazen način. Tudi trdovratni problem reševanja konflikta med ribami in ribojedimi pticami ter zvermi znamo nasloviti na prave naslove in vsaj problem velikega kormorana rešiti na najbolj ogroženih območjih.

Ko pa pridejo dolgotrajne suše ali katastrofalna povodenj, pa vidimo, da smo skorajda brez moči. Z naravo se namreč ne moreš pogajati in pregovarjati. Narava ti pač izstavi račun.

No, ribiči nismo popolnoma brez moči. Ker smo skoraj edini, ki nas skrbi za ribji življenjski prostor in ker je naravovarstvena zavest večja od sle po dobičku in potešitvi ribiške strasti, so skoraj vse ribiške družine pravočasno reagirale in v najbolj ogroženih vodotokih prepovedale izvajanje ribolova. Ribiči se namreč zavedamo, da bi ribolov že tako ogroženih rib samo še povečal njihovo izpostavljenost.

Kaj pa drugi deležniki, ki (so)uporabljajo vodo? Kopalce je bilo v teh dneh skoraj nemogoče spoditi od vode. So se vožnji odpovedali kanuisti, raftarji, suparji? Koliko vodnih črpalk brez ustreznih vodnih dovoljenj so ribiči in ribiški čuvaji zaznali v opustošenih in revnih rekah in potokih?

Najhujša vročina je sicer minila. Nekaj sto predvsem velikih sulcev, ostalih salmonidov in celo podusti ni dočakalo jeseni.

Kolikšna bo dolgoročna škoda, je težko oceniti, saj nizek vodostaj z visokimi temperaturami vode pusti na določenih vrstah rib dolgotrajnejše posledice. Morebitne odgovore na vse te izzive bomo v kratkem iskali na razgovoru z novim ministrom za kmetijstvo in njegovimi sodelavci. Kakšnih čudežev in čudežnih rešitev ne pričakujem, pričakujem pa vsaj posluh države za skupno reševanje ribiških problemov v takšnih težkih časih in razmerah.

Mi ribiči vemo in slutimo žalostno resnico. Vsako leto in vedno hitreje izgubljamonekatere lipanske in postrvje rečne pasove, kajti salmonidne ribje vrste se premikajo po rekah navzgor proti hladnejšim izvirnim vodam. Tam, kjer je nekoč kraljevala potočnica, danes morda preživi samo še šarenka, v zadnjem času pa nam predstavljajo izziv tudi pregreta jezera in ostale stojče vode.

In za zaključek še ena ne-ribiška vest. Po desetih letih dela na mestu odgovorne urednice nas zapušča Nuška. Kot profesorica slovenskega jezika je našla izziv v svoji primarni izobraževalni panogi. Želimo ji vse dobro na njeni novi zaposlitveni poti. Če pa je slučajno med vami kdo, ki ima reference in željo po urejanju stanovskega glasila z dolgoletno tradicijo, naj prelista glasilo in prebere razpis.

Besedilo in fotografije: dr. Miroslav Žaberl, predsednik RZS

RIBIČ

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

Ribič je z odločbo Ministrstva za kulturo, št. 61510-42/2014/3, izdano 16. 5. 2014, vpisan v razvid medijev pod zaporedno številko 1880.

ISSN 0350-4573
UDK 632

Izdaja
Ribiška zveza Slovenije,
1001 Ljubljana, p. p. 195.
Izhaja vsak prvi teden v mesecu, razen števil 1-2 in 7-8, ki so združene.

Uredništvo in uprava:
Tržaška cesta 134
1000 Ljubljana

Telefon:
uredništvo: (01) 256 12 97
tajništvo: (01) 256 12 94
041 738 849
www.ribiska-zveza.si

STIKI:
Ribiška zveza Slovenije
info.rzs@ribiska-zveza.si

sekretar RZS
sekretar.rzs@ribiska-zveza.si

tajništvo RZS
tajnistvo.rzs@ribiska-zveza.si

računovodstvo RZS
racunovodstvo.rzs@ribiska-zveza.si

uredništvo glasila Ribič
glasiloricibic.rzs@ribiska-zveza.si

Transakcijski račun:
02010-0017838266

UREDNIŠTVO:
Odgovorna urednica:
Nuška Ušeničnik Schifferstein

UREDNIŠKI ODBOR:
predsednik: Igor Kloboves

člani:
Egon Dolenc,
Vladimir Mikec,
Jure Ušeničnik Schifferstein,
Peter Weibl

ČASOPISNI SVET:
člani:
dr. Jože Ocvirk, dr. Božidar Voljč

Lektoriranje: Alenka Ličen

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost se od glasila obračunava davek na dodano vrednost.

Naklada: 11.000 izvodov

Priprava za tisk in tisk:
Grafika Soča, d. o. o.

Glasilo je sofinancirala Fundacija za šport.

Vsebina

UVODNIK

Uvodnik
Dr. Miroslav Žaberl 242

AKTUALNO

Ribolovni režimi in populacije postrvi: kaj smo se naučili v narodnem parku Val Grande
Mattia Iaia, dr. Pietro Volta 244

RAZPIS

Razpis za delovno mesto – Odgovorni urednik glasila Ribič za nedoločen čas
Dr. Miroslav Žaberl 247

JUBILEJI

70 let predanosti vodam in naravi – jubilej Ribiške družine Tržič
RD Tržič 248
70 let Ribiške družine Metlika
David Jakopič 249

EVROPSKA PRVENSTVA

Evropsko prvenstvo v Mostarju in Livnu: borbenost, nepredvidljive vode in dragocene izkušnje za prihodnost
Rok Šparovec 252

SVETOVNA PRVENSTVA

Veterani Slovenije in paraplegik Rudi Centrih tretji na svetu
Jože Šmejč 255

RIBOLOV

Skuša – hitri, srebrni torpedo Jadrana
Vladimir Mikec 260
Podrobnosti, ki ločijo teorijo od prave akcije
Andrej Kmetec 263

REPORTAŽA

Skrivnosti podvodnih gozdov Bistre
Domen Guštin 265

MLADI RIBIČ

Številne aktivnosti so namenjene mladim ribičem
Blaž Močnik 268
Vzgoja mladih ribičev za prihodnost
Branko Hriberšek 269
V Žireh prvič organizirali tabor mladih muharjev
Jan Gantar 271

V SPOMIN

Aleksander Rebula 272
Rajko Hafner 272
Jože Jelačič 272
Jure Lovrakovič 272

MUHARSKI KOTIČEK

Misija mehkoustna postrv (2. del)
Tomaž Modic 273

RIBIČI KUHAJO

Krap po domače s krompirjevo solato
Jure Ušeničnik 277

V posameznih prispevkih izražena stališča ne predstavljajo nujno tudi stališč uredništva.

Obvestilo dopisnikom Ribiča

Dopisnike prosimo, da svoje prispevke pošiljajo na e-naslov:
glasiloricibic.rzs@ribiska-zveza.si.

Rokovnik za leto 2026:

Ribič št.:	1, 2	3	4	5	6	7, 8	9	10	11	12
Prispevke oddati do	8. 1.	5. 2.	5. 3.	9. 4.	7. 5.	4. 6.	6. 8.	10. 9.	8. 10.	5. 11.

Po sklepu predsedstva RZS z dne 18. oktobra 2003 ne honoriramo:

- pisem bralcev,
- kapitalnih ulovov,
- obvestil,
- poročil o delu strokovnih delovnih teles RZS.

Prispevke bomo objavljali skladno z razpoložljivim prostorom in njihovo aktualnostjo.

Da bi se izognili neobjavam, občasnim dopisnikom svetujemo predhodni posvet z odgovornim urednikom, da bi skladno s programsko zasnovo zagotovili tematsko uravnoteženost vsebine Ribiča.

ELEKTRONSKA OBLIKA GLASILO – uredite jo pri tajniku vaše ribiške družine ali na elektronskem naslovu uredništva: glasiloricibic.rzs@ribiska-zveza.si.

Uredništvo

RIBOLOVNI REŽIMI IN POPULACIJE POSTRVI: KAJ SMO SE NAUČILI V NARODNEM PARKU VAL GRANDE

Poljudnoznanstveni prispevek v veliki meri temelji na znanstvenem rokopisu istih avtorjev, ki je trenutno v recenzijem postopku pri reviji Journal of Environmental Management. Mattia Iaja je doktorski študent na Oddelku za humanistične vede, inovacije in prostor Univerze Insubria v Italiji. V okviru doktorskega študija trenutno opravlja prakso na Zavodu za ribištvo Slovenije. Vsebina prispevka je bila prilagojena za širšo, predvsem ribiško javnost. Pri prevodu v slovenščino smo si pomagali z umetno inteligenco ChatGPT.

Štetje postrvi ni dovolj

Ko v potoku opazimo veliko postrvi, pogosto domnevamo, da je njihova populacija v dobrem stanju. Vendar pa število rib pove le del zgodbe. Za oceno stanja populacije je pomembno vedeti tudi, kako velike so ribe, koliko jih doseže odraslost, koliko jih je sposobnih razmnoževanja ter kolikšna je skupna biomasa rib v potoku.

V potoku, kjer prevladujejo mlade postrvi, je lahko sicer veliko osebkov, vendar le malo velikih, spolno zrelih rib, ki se razmnožujejo. Nasprotno pa lahko potok z velikim številom velikih rib in malo mladice kaže na neuspešno obnavljanje populacije.

Na dinamiko ribjih populacij vplivajo številni dejavniki, med njimi tudi odvzem rib z ribolovom. Ribolov praviloma selektivno odstranjuje največje osebkove. Zato smo v Narodnem parku Val Grande primerjali populacije potočne postrvi, ki so bile upravljane z različnimi ribolovnimi režimi: na območjih, kjer je ribolov prepovedan, na območjih z režimom »ujemi in izpusti« (no-kill) ter na območjih, kjer sta bila dovoljena tako ribolov kot odvzem ulova (slika 1).

Namen raziskave ni bil zgolj ugotoviti, ali je ribolov »dober« ali »slab«, temveč razumeti, kako različni ribolovni režimi vplivajo na populacije potočne postrvi in koliko časa potrebujejo populacije, da se odzovejo na spremembe v upravljanju.

Naravni laboratorij med gorskimi potoki

Narodni park Val Grande leži v predalpskem svetu severozahodne Italije, ne daleč od jezera Maggiore (slika 2). Na njegovem območju je veliko manjših gorskih potokov, za katere so značilni hladna voda, strm vzdolžni padec in stalne populacije potočne postrvi.

Posebna značilnost tega območja je, da je poribljavanje prepovedano. Populacije, vključene v to raziskavo, se zato **obnavljajo izključno z naravnim razmnoževanjem** in so samozadostne.

Leta 2013 je uprava narodnega parka prenovila načrt upravljanja ribolova. Nekateri odseki potokov, ki so bili prej odprti za ribolov, so postali območja brez ribolova. Na drugih odsekih je bil uveden režim »ujemi in izpusti«, medtem ko je bil en predhodno zaščiten odsek ponovno odprt za ribolov. Poleg tega se je v nekaterih potokih najmanjša dovoljena velikost za odvzem ulova povečala s **23 cm na 27 cm**.

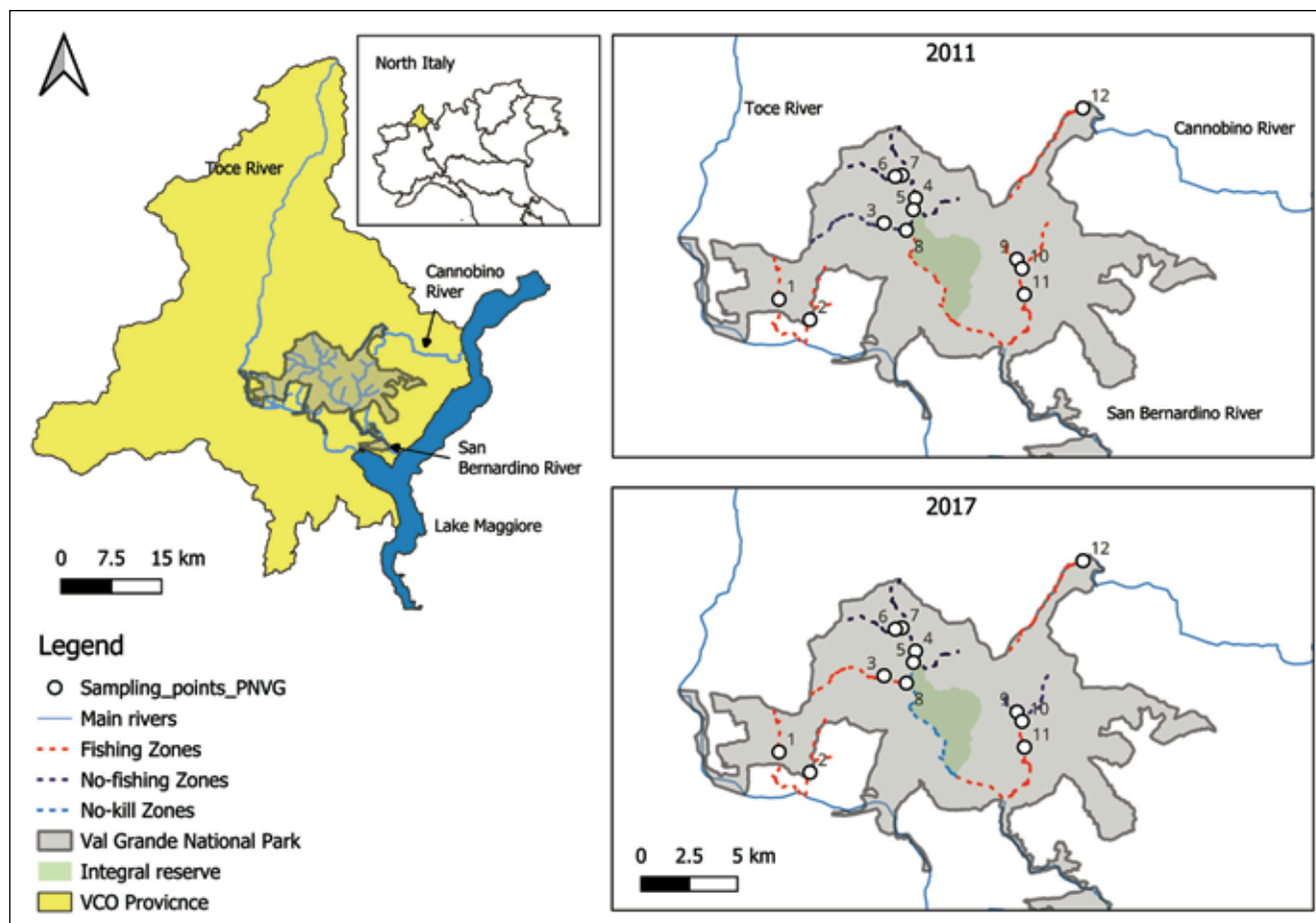
Takšna ureditev je ponudila razmeroma redko priložnost za primerjavo populacij potočne postrvi pred uvedbo novih ribolovnih režimov in po njej. Hkrati so potoki, kjer se režim prepovedi ribolova ni spremenil, služili kot referenčna območja za primerjavo.

Skoraj dva tisoč pregledanih postrvi

Dvanajst potokov je bilo vzorčenih leta 2011 in ponovno leta 2017

Slika 1. Reka Val Grande (levo) in potočna postrv (desno), ujeta med vzorčenjem z elektroizlovom.

Slika 2. Zemljevid raziskovalnega območja – Narodni park Val Grande in proučevani potoki.

(slika 2). Skupno je bilo z metodo elektroizlova začasno ujetih **1.977 potočnih postrvi**. Vsaki ribi sta bili izmerjeni dolžina in masa. Pri delu osebkov so bile odvzete tudi luske za določitev starosti in ugotavljanje rasti rib v posameznih potokih.

Na podlagi zbranih podatkov smo ocenili:

- številčnost populacije in njeno biomasa (tj. skupno maso rib na določenem odseku potoka),
- smrtnost,
- velikostno strukturo populacije, s posebnim poudarkom na zastopanosti odraslih in velikih osebkov.

Za opis velikostne strukture smo uporabili indeks, ki primerja število odraslih postrvi s skupnim številom rib, ki so bile dovolj velike, da jih je bilo mogoče zanesljivo vzorčiti. Poenostavljeno povedano – višje vrednosti pomenijo večji delež odraslih in velikih rib, medtem ko srednje vrednosti kažejo na uravnoteženo populacijsko strukturo.

Območja brez ribolova kot referenčna območja

Na odsekih, kjer je bil ribolov prepovedan, smo na splošno ugotovili večjo biomasa, večjo gostoto potočnih postrvi in večji delež odraslih rib kot na območjih, kjer je bil ribolov dovoljen. Njihova populacijska struktura je med letoma 2011 in 2017 ostala razmeroma stabilna.

V več zaščitenih potokih sta se povečali tako skupna biomasa rib kot tudi njihovo število, hkrati pa so se ohranili tudi večji velikostni razredi. Ti potoki so zato imeli ključno vlogo v raziskavi, saj so pokazali, kako so lahko videti populacije potočne postrvi, kadar nanje vpliva predvsem naravna smrtnost in ne smrtnost zaradi ribolova.

Brez takšnih primerjalnih območij bi bilo težko ločiti vplive ribolova od naravnih medletnih nihanj, ki jih povzročajo spremembe pretoka vode, temperature, razpoložljivosti habitatov in uspešnosti razmnoževanja.

Kaj se zgodi, ko se ribolov ponovno dovoli?

Najizrazitejše spremembe smo opazili v potoku **Rio Val Gabbio**, kjer je bil po letu 2013 ribolov ponovno dovoljen po dvajsetih letih popolne prepovedi (slika 3).

Pred ponovno uvedbo ribolova je populacija vsebovala velik delež odraslih osebkov. Ob naslednjem vzorčenju se je njihov delež izrazilo zmanjšal, populacija pa je postala bistveno bolj sestavljena iz manjših rib.

Hkrati sta se povečala tako skupno število postrvi kot tudi njihova skupna biomasa. Na prvi pogled se to morda zdi protislovno, vendar jasno kaže, zakaj samo številčnost populacije ni dovolj za oceno njene stanja. Odstranjevanje večjih osebkov lahko zmanjša tekmovanje za prostor in hrano ter sprostí življenjski prostor za številne mlade ribe. Potok lahko zato vsebuje več postrvi, vendar precej manjši delež odraslih osebkov.

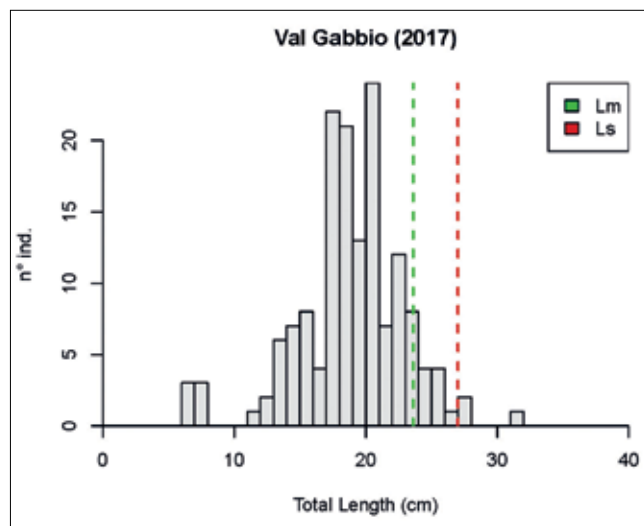
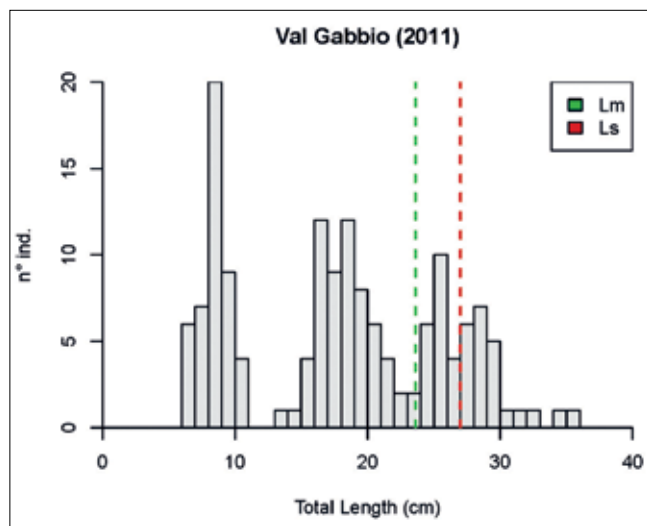
Z vidika varstva narave in kakovosti športnega ribolova populacija, sestavljena skoraj izključno iz majhnih rib, ni nujno dobro strukturirana ali zdrava populacija.

Spremembe, opažene v potoku Rio Val Gabbio, kažejo tudi, da se lahko populacije potočne postrvi na ribolovni pritisk odzovejo razmeroma hitro, zlasti kadar odvzem selektivno odstranjuje največje ribe.

Prepoved ribolova potrebuje čas, da se pokažejo opazni učinki

Na potokih, kjer se je režim upravljanja spremenil iz dovoljenega ribolova v popolno prepoved ribolova, nismo opazili takojšnjega izboljšanja populacijske strukture. V nekaterih primerih sta se biomasa in gostota rib povečali, delež odraslih postrvi pa ne.

Te populacije so bile verjetno še vedno v začetni fazi okrevanja. Najprej se običajno poveča skupno število rib, medtem ko postanejo

Slika 3. Histograma prikazujeta število rib v posameznih velikostnih razredih v potoku Rio Val Gabbio leta 2011 (levo) in leta 2017 (desno). Rdeča črtkana črta označuje najmanjšo dovoljeno dolžino za odvzem ulova (**Ls** = dolžina za zakonit odvzem), zelena črtkana črta pa dolžino, pri kateri potočna postrv prvič spolno dozori (**Lm** = dolžina ob spolni zrelosti).

starejši in večji osebki številčnejši šele pozneje, če okoljske razmere ostanejo ugodne.

Ta rezultat kaže, da novi ribolovni predpisi ne prinesejo nujno vidnih učinkov že po nekaj letih. Na populacije postrvi vplivajo številni naravni dejavniki, učinke upravljanja pa lahko prikrijejo leta s slabim pomladkom, poplavami, sušami ali zmanjšano razpoložljivostjo primerne habitata.

Za zanesljivo oceno učinkovitosti prepovedi ribolova je zato nujno dolgoročno spremljanje populacij.

Območje »ujemi in izpusti« ni samodejno tudi zaščiteno območje

Tudi rezultati na območjih z režimom »ujemi in izpusti« (no-kill) so bili različni. Nismo ugotovili jasnega izboljšanja populacijske strukture, ocenjena smrtnost pa je bila visoka in podobna kot na območjih, kjer je bil dovoljen odvzem ulova.

Naši podatki ne omogočajo zanesljive določitve vzrokov za to. Če se ribolov po načelu *ujemi in izpusti* izvaja pravilno in v ugodnih okoljskih razmerah, je lahko smrtnost nizka. Tveganje pa se poveča, kadar so ribe globoko zatakne na trnek, z njimi predolgo ravnamo izven vode, jih predolgo zadržujemo na suhem ali pa jih lovimo v obdobjih visokih temperatur vode in nizkega pretoka.

Prav tako ne moremo izključiti vpliva drugih dejavnikov, med njimi tudi nespoštovanja ribolovnih predpisov.

Sporočilo raziskave ni, da režim »ujemi in izpusti« ni učinkovit. Pomeni pa, da takšno območje ni samodejno enakovredno območju s popolno prepovedjo ribolova. Njegova učinkovitost je odvisna od intenzivnosti ribolova, uporabljenih ribolovnih tehnik, okoljskih razmer in predvsem ravnanja ribičev.

Kako velika naj bo potočna postrv, preden jo je dovoljeno odvzeti?

Analiza rasti je pokazala, da potočna postrv v Narodnem parku Val Grande doseže spolno zrelost pri povprečni dolžini približno **23,6 cm**, običajno pri starosti okoli treh let.

Prejšnja najmanjša dovoljena dolžina za odvzem je znašala **23 cm**. To pomeni, da je lahko velik delež postrvi postal zakonito ulovljiv, še preden se je sploh prvič razmnožil.

Kasneje uvedene najmanjše dovoljene dolžine za odvzem, ki so znašale od **25 do 27 cm**, so zato z biološkega vidika primernejše.

Kljub temu so bili odzivi med posameznimi potoki različni. V enem potoku se je populacijska struktura izrazito izboljšala, medtem ko so bile koristi druge omejene ali pa še niso bile opazne.

Primerna najmanjša dovoljena velikost ulova je zato pomembno orodje upravljanja, vendar sama po sebi ne more odpraviti posledic

prevelikega ribolovnega pritiska, nespoštovanja predpisov ali neugodnih okoljskih razmer. Poleg tega so za opazne pozitivne učinke na populacijske kazalnike potrebna daljša časovna obdobja.

Učinkovito upravljanje pomeni spremljanje in prilagajanje

Raziskava je pokazala, da noben ribolovni režim ne prinaša enakih rezultatov v vseh potokih.

Območja brez ribolova so praviloma ohranjala številčnejše populacije z večjo biomaso in večjim deležem odraslih osebkov. Nasprotno pa je ponovna uvedba ribolova v enem izmed proučevanih potokov povzročila hitro zmanjšanje števila večjih rib.

Učinki novih prepovedi ribolova, povečanja najmanjše dovoljene velikosti ulova in uvedbe režima »ujemi in izpusti« so bili počasnejši in bolj različni (slika 4).

Uspešno upravljanje ribjih populacij zato temelji na treh ključnih elementih:

- ohranjanju referenčnih območij brez ribolova,
- rednem in dolgoročnem spremljanju populacij,
- sodelovanju z ribiči.

Ribiči niso le možen vir pritiska na populacije. Lahko so tudi pomembni opazovalci dogajanja na terenu, poročajo o spremembah, sodelujejo pri spremljanju stanja in spodbujajo pravilno izvajanje ribolova po načelu *ujemi in izpusti*.

Spoštovanje ribolovnih predpisov in skrbno ravnanje z ulovljenimi ribami sta bistveni za ohranjanje populacij.

Trajnostni ribolov ne pomeni zgolj določitve najmanjše dovoljene velikosti ulova ali zarisovanja meja območij »ujemi in izpusti« na zemljevidu. Pomeni predvsem dolgoročno preverjanje, ali sprejeti ukrepi dosegajo želene učinke, ter njihovo prilagajanje, kadar rezultati kažejo drugače.

Varovanje odraslih potočnih postrvi, omogočanje njihovega razmnoževanja in ohranjanje populacij z uravnoteženo starostno in velikostno strukturo pomeni hkrati tudi ohranjanje gorskih potokov ter zagotavljanje kakovostnega športnega ribolova za prihodnje generacije.

Prevod besedila na slike:

1. Spremembe v ribolovnem režimu

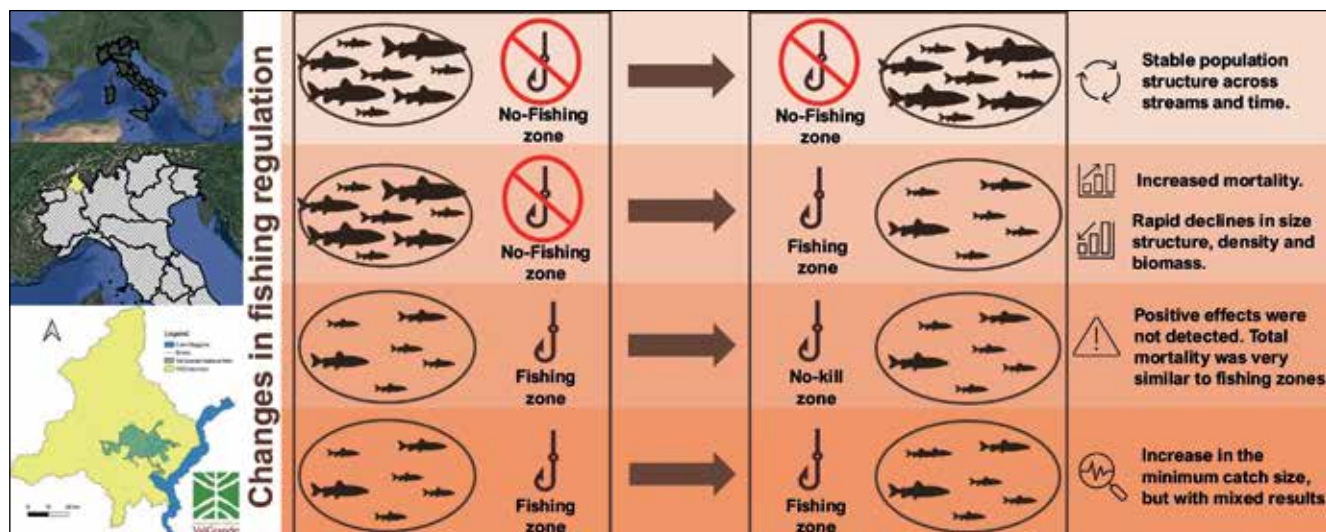
- Območje brez ribolova → Območje brez ribolova

Stabilna populacijska struktura v različnih vodotokih in skozi čas.

2. Območje brez ribolova → Območje ribolova

- Povečana smrtnost.
- Hitro zmanjšanje števila večjih rib, gostote in biomase.

3. Območje ribolova → Območje brez odvzema rib (no-kill)

Slika 4. Povzetek vplivov sprememb ribolovnih predpisov na populacije potočne postrvi skozi čas.

◦ Pozitivni učinki niso bili ugotovljeni. Skupna smrtnost je bila zelo podobna kot pri ribolovu.

4. Območje ribolova → Območje ribolova

◦ Povečanje najmanjše dovoljene velikosti ulova, vendar z neenotnimi rezultati.

Besedilo in fotografije: Mattia Iaia, dr. Pietro Volta
CNR - Istituto di Ricerca sulle Acque, Verbania, Italy

RAZPIS

RAZPIS ZA DELOVNO MESTO – ODGOVORNI UREDNIK GLASILA RIBIČ ZA NEDOLOČEN ČAS

Ribiška zveza Slovenije išče motivirane, natančne in komunikativne osebe za prosto delovno mesto ODGOVORNI UREDNIK za nedoločen čas s šestmesečno poskusno dobo.

Vaše delo bo zajemalo:

- opravljanje nalog odgovornega urednika glasila, publikacij, ki jih izdaja RZS ter spletnih strani RZS skladno z uredniško politiko zveze,
- zagotavljanje tehnično in oblikovno ustreznih priprav ter lektoriranja publikacij RZS in spletne strani RZS,
- zagotavljanje tehnično in vsebinsko realizacijo naročenih oglasov in obvestil v publikacijah RZS,
- zbiranje ponudbe za tisk publikacij,
- pripravljanje podlag za obračun oglasov in obvestil ter za izplačilo avtorskih honorarjev,
- spremljanje dogodkov povezane s sladkovodnim ribištvom in poročanje o njih s prispevki in fotografijami v glasilu in na spletni strani RZS,
- spremljanje dogodkov v ribiških družinah, območnih zvezah in RZS ter poročanje o njih s prispevki in fotografijami v glasilu in na spletni strani RZS,
- opravljanje prevodov enostavnih tujih besedil za objavo na spletni strani ali glasilu,
- ažurno urejanje obvestil na spletni strani RZS,
- koordiniranje, sodelovanje in usklajevanje vsebine publikacij, ki jih izdaja RZS,
- opravljanje drugih nalog po odredbi sekretarja ali predsednika RZS,
- projektno delo.

Od prijavljenih kandidatov pričakujemo:

- VII/2 družboslovne ali naravoslovne smeri,
- 3 leta delovnih izkušenj v novinarstvu pri tiskanih ali elektronskih medijih,

- aktivno znanje angleškega ali nemškega jezika,
- poznavanje uporabniških programov v Windows in Office okolju, programov za urejanje fotografij in besedil,
- voziško dovoljenje B-kategorije,
- izvrševanje delovnih nalog na rok,
- komunikativnost, samoiniciativnost.

Prednost pri izbiri bodo imeli kandidati, ki so člani ribiških družin.

Nudimo vam:

- delo v prijetnem manjšem kolektivu,
- možnost pridobivanja delovnih izkušenj pri delu v nevladni organizaciji z najdaljšo tradicijo na Slovenskem,
- možnost napredovanja.

Vsi zainteresirani kandidati/-tke, ki izpolnjujejo navedene pogoje, lahko pošljejo prijavo z življenjepisom in dokazili za izpolnjevanje pogojev **do vključno 15. septembra 2026**, na elektronski naslov: info.rzs@ribiska-zveza.si ali po klasični pošti na naslov: Ribiška zveza Slovenije, Tržaška cesta 134, 1000 Ljubljana.

O izbiri bodo kandidati obveščeni najkasneje do 15. oktobra 2026.

dr. Miroslav ŽABERL, predsednik RZS

70 LET PREDANOSTI VODAM IN NARAVI – JUBILEJ RIBIŠKE DRUŽINE TRŽIČ

Sedem desetletij neprekinjenega delovanja predstavlja pomemben mejnik za vsako društvo. Za Ribiško družino Tržič pa 70-letnica pomeni veliko več kot le obletnico – pomeni sedemdeset let predanega dela za ohranjanje ribjega življa, varovanje voda, skrb za naravo ter povezovanje ljudi, ki jih druži spoštovanje do vodnega okolja.

Začetki organiziranega ribištva v Tržiču segajo v leto 1956, ko je bila ustanovljena Ribiška družina Tržič v današnji organizacijski obliki. Njeni člani so že od ustanovitve naprej skrbeli za Tržiško Bistrico s pritoki ter del Save na območju Tržiča, kjer še danes izvajajo naloge gospodarjenja z vodami, vlaganja rib, varovanja naravnega okolja in razvoja športnega ribolova.

V vseh teh letih se je delo ribičev močno spremenilo. Če je bilo nekoč v ospredju predvsem gospodarjenje z ribjim življem, pa danes pomemben del njihovega poslanstva predstavljajo: varstvo narave, spremljanje stanja voda, ohranjanje biotske raznovrstnosti ter ozaveščanje javnosti o pomenu čistih vodotokov. Člani družine sodelujejo pri številnih delovnih akcijah, skrbijo za ribogojstvo, spremljajo stanje ribjih populacij in pomagajo pri odpravljanju posledic naravnih ujm, ki vse pogostejše prizadenejo vodotoke.

Posebno pozornost Ribiška družina Tržič namenja delu z mladimi. Z vključevanjem novih generacij se prenašajo znanje, izkušnje in spoštovanje do narave, saj se ribiška družina zaveda, da je prav mladina zagotovilo za prihodnost društva in ohranjanje dolgoletne tradicije.

Pomemben del zgodbe predstavljajo tudi prostovoljci. Številni člani so skozi desetletja nesebično namenili nešteto ur delu ob vodi

– od urejanja brežin, vzdrževanja ribnika Žeje in ribiškega doma, do organizacije tekmovanj, izobraževanj in družabnih srečanj. Njihov prispevek ni merljiv le v opravljenem delu, temveč predvsem v bogati dediščini, ki jo zapuščajo prihodnjim rodovom.

Ob jubileju se velja s spoštovanjem spomniti vseh ustanoviteljev, nekdanjih predsednikov, gospodarjev, ribiških čuvajev in članov, ki so s svojim znanjem, prostovoljnim delom in predanostjo soustvarjali uspešno zgodbo Ribiške družine Tržič. Prav njihova prizadevnost je omogočila, da društvo tudi danes ostaja pomemben varuh Tržiške Bistrice in okoliških voda.

Sedemdeset let delovanja je razlog za ponos, hkrati pa tudi spodbuda za prihodnost. Pred ribiči ostajajo številni izzivi – podnebne spremembe, ohranjanje kakovosti voda, varstvo avtohtonih vrst ter vzgoja novih generacij ljubiteljev narave. S predanostjo, strokovnim delom in medsebojnim sodelovanjem bo Ribiška družina Tržič tudi v prihodnje uspešno uresničevala svoje poslanstvo.

Ob visokem jubileju iskrene čestitke vsem članicam in članom Ribiške družine Tržič ter zahvala za sedemdeset let skrbi za naše vode, naravo in skupno dediščino. Naj bo tudi prihodnost bogata z dobrimi prijemi, čistimi vodami in uspešnim delom.

Ribiška družina Tržič

70 LET RIBIŠKE DRUŽINE METLIKA

Letos mineva okroglih 70 let od ustanovitve Ribiške družine Metlika. Ribiči so tako sprejeli odločitev, da jubilej obeležijo s proslavo in druženjem ob okusni kulinariki.

Ob domovanju, ribiški koči Franca Polanca v Prilozju, ki jo obdajata dva zgledno urejena ribnika, so se na slovesnosti ozrli v preteklost, izpostavili opravljeno delo ter se zahvalili vestnim članom, ki že sedem desetletij žrtvujejo svoj prosti čas. Predsednik RD Metlika Mišo Pereško je med drugim poudaril: »Leta 1956 so naši predhodniki postavili temelje organiziranega ribištva na območju Bele krajine. Njihova vizija ni bila le skrb za ribolov, temveč predvsem za ohranjanje vodnih ekosistemov, ribjega življa in naravnega bogastva, ki ga imamo za svojo skupno dediščino. Njihovo delo je omogočilo, da danes nadaljujemo poslanstvo, ki združuje varovanje narave, gospodarjenje z vodami in druženje ljudi s skupnimi vrednotami.«

Jubilej metliških ribičev je s svojo prisotnostjo počastil tudi podpredsednik Ribiške zveze Slovenije Igor Kloboves, ki je RD Metlika ob prazniku čestital, članom – Jožetu Pezdircu, Jožetu Kerču, Marjanu Judniču, Simonu Rztresnu in Bojanu

Predsednik RD Metlika in podpredsednik RZS s prejemniki priznanj RZS: Jožetom Pezdircem, Jožetom Kerčom, Marjanom Judničem, Simonom Rztresnom in Bojanom Schweigerjem.

Predsednik RD Metlika Mišo Pereško

Častni gostje proslave, vključno z go. Martino Legan Janžekovič - županjo občine Metlika

Predsednik RD Metlika Mišo Pereško prejme priznanje RZS od podpredsednika Igorja Klobovesa.

Predsednik RD Metlika Mišo Pereško (desno) in tajnik ter blagajnik RD Metlika Matjaž Stopar (levo), ki je za svoje delo prejel plaketo ob 70-letnici RD Metlika.

Mišo Pereško, predsednik RD Metlika (levo), in oskrbnik ribnikov v Prilozju Jože Kerč (desno), ki je za svoje delo prejel plaketo ob 70-letnici RD Metlika.

Harmonikarja Jaka in Erik

Predsednik RD Metlika s člani organizacijskega odbora slovesnosti ob 70-letnici RD Metlika

Nastop Folklorne skupine OŠ Podzemelj

Županja občine Metlika je predsedniku RD Metlika podelila zahvalno listino za 70 let delovanja RD Metlika.

Schweigerju – pa podelil tudi priznanja RZS. V Prilozju se je odlično počutil: »Pripravili so lepo, iskreno in spontano prireditev, ki mi je tudi zaradi otrok v belokranjskih nošah segla do srca. Čestitam vsem organizatorjem. Tu sem bil nazadnje pred kakšnimi desetimi leti, ko spodnji ribnik še ni bil tako urejen. Zdaj je vse zgledno urejeno, vidi se, da je družino prevzela nova sila.«

Ribiška družina Metlika poleg ribnikov v Prilozju opravlja še z rekama Kolpo in Lahinjo, v delih, kjer tečeta po metliški

Harmonikar Mišo

Druženje ob ribniku v Prilozju

Harmonikarji Martina Težaka

občini, pod njenim okriljem je tudi semiška reka Krupa. Z občino Metlika tvorno sodelujejo, z njeno pomočjo skrbijo tudi za urejenost ribnikov v Prilozju. Del praznovanja je bila tudi županja Martina Legan Janžekovič: »Govorimo o 70 letih neutrudnega dela, truda, nešteti prostovoljnih ur številnih generacij ribičev, ki so odigrali izjemno vlogo pri varovanju in skrbi za okolje. V preteklosti je občina Metlika z ribiči sodelovala pri ureditvi brežin obeh ribnikov, lani smo priskrbeli klopi in koše za smeti. Tudi v prihodnje si želimo dobre prakse sodelovanja.«

Vodstvo RD Metlika se je na slovesnosti za vloženi trud z jubilejnimi priznanji zahvalilo nekaterim članom. V zadnjih letih se je povišalo tudi število družine, ki trenutno šteje okrog 120 članov. Ponosni so na ohranjanje narave ob vodi,

prirejanje različnih tekmovanj, na sodelovanje z lokalno skupnostjo in ranljivimi skupinami. Vse to ostajajo tudi načrti za v prihodnje.

V kulturnem delu slovesnosti je za oživitev belokranjskega duha poskrbela folklorna skupina bližnje Osnovne šole Podzemelj, za prijetno glasbo pa harmonikarji Martina Težaka.

Po uradnem delu je sledilo druženje ob okusni kulinariki, saj so ribiči skuhali ribji paprikaš, pekli so pečene posttrvi, slavlju pa so se pridružili tudi kolegi lovci, ki so skuhali divjačinski golaž.

Dober prijem!

Besedilo: David Jakopič,
podpredsednik RD Metlika
Fotografije: Sabina Radakovič

Trgovina Kostevc
Trg zbora odposlancev 20
1330 Kočevje

SIMMS MUHARSKI SETI

SIMMS FREESTONE
(novi model)

Redna cena: 749,80 €
Akcijska cena: 599 €

- ✓ Vrhunski material
- ✓ Vzdrljivi podplat
- ✓ Zanesljivi škornji

SIMMS TRIBUTARY
(novi model)

Redna cena: 449,80 €
Akcijska cena: 399 €

- ✓ Odlično razmerje cena/kakovost
- ✓ Robustni podplat
- ✓ Udeležni škornji

Delovni čas: PON – PET: 9:00 – 12:00 & 14:00 – 17:00 | SOB: 9:00 – 12:00
☎ 031 611 479 | KOSTEVC.SI | ✉ TRGOVINA@KOSTEVC.SI

EVROPSKO PRVENSTVO V MOSTARJU IN LIVNU: BORBENOST, NEPREDVIDLJIVE VODE IN DRAGOCENE IZKUŠNJE ZA PRIHODNOST

Slovenska reprezentanca v lovu rib z umetno muho se je v minulih junijskih dneh merila z najboljšimi evropskimi muharji na prvenstvu v Bosni in Hercegovini. Na prizoriščih okoli Mostarja in Livna smo se soočili z izjemno zahtevnimi pogoji in muharsko loterijo. Kljub nekaterim nepredvidljivim dejavnikom smo domov prinesli obilo novih izkušenj in optimističen pogled na prihodnje izzive.

Naš reprezentančni projekt *Evropa 2026* se je začel že mesece pred uradnim pričetkom. Da ničesar ne prepustimo naključju, smo prvi trening na rekah Sturba in Buna opravili že med prvomajskimi prazniki. Dobili smo pomembne informacije o lovni muhi, tehniki ribolova in strukturi rek, kar pa se je do poletja seveda nekoliko spremenilo.

Na prvenstvo smo se odpravili nekaj dni pred uradnim začetkom, kar nam je omogočilo še zadnje priprave. Pričakali so nas sončni dnevi z izredno visokimi temperaturami, tudi preko 40 °C. Dan pred slovesno otvoritvijo smo namenili podrob-

nemu ogledu vseh tekmovalnih sektorjev na obeh rekah in na mostarskem jezeru.

Naši večeri v nastanitvi so bili vse prej kot sproščeni. Ob kavi in analizah smo do poznih ur intenzivno vezali umetne muhe, prilagajali vzorce in se dogovarjali o taktikah za naslednji dan.

Po odprtju prvenstva, ki je potekalo v mestnem jedru Mostarja, so se v torek končno začeli uradni boji.

Sam sem tekmovanje začel na jezeru v Mostarju. Jezero je pred prvenstvom veljalo za veliko uganko, saj je bilo informacij o ribjem

Odprtje prvenstva (foto: Rok Šparovec)

Matjažu je uspelo pretentati klena na jezeru (foto: Bor Gorjan).

Ogled trase pred prvenstvom (foto: Rok Šparovec)

Reka Sturba (foto: Rok Šparovec)

Priprava na pričetek tekmovanja na jezeru (foto: Rok Šparovec)

staležu in prevladujočih vrstah izjemno malo, zato smo morali strategijo graditi sproti. Hitro se je izkazalo, da postrvi v jezeru skorajda ni. Ključ do uspeha je bil lov klenov, kar je zahtevalo precej bolj fin pristop, tanjše predvrvice in drugačne muhe, kot

smo jih prvotno nameravali uporabljati. K ulovom na jezeru je ogromno pripomogel tudi šesti član ekipe, Vitan, ki nas je na tem sektorju spremljal, opazoval nasprotne ekipe in pomagal pri pripravi opreme. Tokrat se je tekmovalo z obale, kjer omejitev

Vitan z lipanom s treninga (foto: Bor Gorjan)

Lipan iz Sturbe tik pred koncem prvenstva (foto: Rok Šparovec)

Zadnji izdihljaji večernega ribolova na jezeru (foto: Bor Gorjan)

ene palice ne velja, in smo v izogib izgubljanju časa pripravili tudi po 8 različnih kompletov.

Med izobiljem in prazno vodo

Tekmovanje na rečnih sektorjih je znova dokazalo, kako neizprosna zna biti tekmovalni ribolov, ko nanj vplivajo zunanji dejavniki!

Buna nam je postregla z izrazito neizenačenimi pogoji. V zgornjem toku, ki leži blizu ribogojnice, je bila reka polna ameriških postrvi. Tam so tekmovalci lovili preko 40 rib. Na žalost pa je bil spodnji tok reke praktično prazen, kar so potrdili tudi rezultati. Dva nesrečna žreba v teh „praznih“ sektorjih na Buni sta nas stala tudi vrhunskih posameznih uvrstitev.

Reka Sturba: Sturba je bila povsem drugačna zgodba. Sektorji so bili bistveno bolj izenačeni, voda je bila bogata z lipanom in potočnimi postrvmi ter je omogočala, da je do izraza prišlo muharško znanje in tehnika. Rezultati na tej reki so bili realnejši pokazatelj dejanske pripravljenosti tekmovalcev.

Letošnja reprezentančna zasedba je bila sestavljena iz jedra izkušenih, stalnih reprezentantov ter treh novejših, manj izkušenih članov, kar se je zaradi pomanjkanja kilometrine na velikih tekmovanjih na koncu nekoliko poznalo pri skupnem ekipnem rezultatu.

Kljub temu smo do zadnjega trenutka trepetali in upali na odlične posamične uvrstitve. Čeprav so nam stopničke tokrat ušle zaradi nesrečnega žreba na Buni, domov ne odhajamo sklonjenih glav. Nabrali smo neprecenljive izkušnje, ki jih bomo unovčili že zelo hitro. Naše oči in misli so namreč že usmerjene naprej – proti svetovnemu prvenstvu v Ameriki.

Na koncu so ekipno zmagali Čehi, drugi so bili Portugalci, tretji pa Španci. V posamični konkurenci je zmagal domačin Aleksandar Đukić, drugi je bil Samuel Piekar, tretji pa Kristian Šveda.

Izvedba tako zahtevnega projekta ne bi bila mogoča brez tistih, ki verjamejo v slovensko muharjenje. Za udeležbo so potrebni tudi veliki finančni vložki vseh reprezentantov, zato se iskreno zahvaljujemo Ribiški zvezi Slovenije in Ribiški družini Bled za vso podporo, finančno pomoč in zaupanje, ki so nam ga izkazali na tej poti.

Dober prijem!

Rok Šparovec

SVETOVNO PRVENSTVO VETERANOV IN INVALIDOV

VETERANI SLOVENIJE IN PARAPLEGIK RUDI CENTRIH TRETJI NA SVETU

Letošnje osemnajsto svetovno prvenstvo veteranov in sedemindvajseto invalidov v lovu rib s plovcem so pod okriljem svetovne športnoribolovne organizacije FIPS-ed in hrvaške športnoribolovne zveze uspešno organizirali naši ribiški sotovariši iz sosednje države Hrvaške – iz športnega ribolovnega društva Ivanec.

Omenjena tekmovanja v LRP so na letošnjem članskem SP sočasno potekala na obronku prijetnega mesta Ivanec, v katerem živi preko 5000 prebivalcev, na njihovih tako imenovanih bajerjih s kar 115 hektarji vodne površine, ki se vodno oskrbujejo z vodnimi pritoki izpod planine Ivanščice. Nastale so z udiranjem rudniških rogov. Slednji s svojo pojavo dopolnjujejo čudovito prostrano turistično zanimivost, obogateno z možnostjo planinarjenja v hribovju, ki obdajajo prijazno hrvaško mesto.

Tako kot vedno je bilo tudi tokrat treba najti čim bolj ugodno nastanitev naših reprezentantov za šestdnevno bivanje na Hrvaškem. A pri tem ni bilo težav, saj so jim na pomoč priskočili dolgoletni ribiški prijatelji iz pobratenih

Trener Tadej Panker ni skrival zadovoljstva, saj so se naši veterani trudili in uspešno lovili ribe.

Državni prvak Bojan Strmšek je prvič sodeloval na SP in bil drugi najuspešnejši veteran naše reprezentance.

Rudi Centrih je ujel »luštnega« krapa.

hrvaških ŠRD Novi Marof in Ludbrega, s katerima RD Laško in Zagorje ob Savi že nekaj desetletij prijateljujejo. Ob tem se uspešno prepletajo pomembno mednarodne društvene vezi, ki jih je pred nekaj desetletji tkal Tonček Bačič skupaj s svojimi ribiškimi sotovariši, žal je Tonček, takratni predsednik RD Laško, danes že pokojni. Sodelovanje je bilo že večkrat predstavljeno v našem glasilu ob pomembnih ribolovno-

Tomaž Vanič (spredaj) in trener Martin Smole sta uspešna »dvojec« slovenske reprezentance invalidov.

Štefan Černjavič je že na treningu uspešno lovil ribe.

Predsednik hrvaških ribičev Vlado Sever (tretji z leve) ni skrival zadovoljstva, saj so organizatorji ŠRD Ivanec poskrbeli za vse, kar je bilo potrebno, in bili do nas zelo gostoljubni.

-naravovarstvenih sodelovanjih in predvsem takrat, ko so vodne ujme prizadele in uničevale ribji življi v slovenskih ter hrvaških vodotokih. Trdne vezi sodelovanja se vsako leto utrjujejo s sosedskimi druženji, kot so npr. tradicionalna tekmovanja, izvedena ob pomembnih različnih pokalnih-spominskih ali medobčinskih prazničnih dogodkih.

Ja, vsa čast našim sosedskim ŠRD Hrvaške, saj je reprezentanca invalidov tako imela na razpolago ribiški dom v Novem Marofu, za kar sta na eni strani poskrbela predsednik ŠRD Mario Češi in Slavko Maister in na drugi lokaciji (v Ludbregu) predsednik ŠRD Đuro Jančić in Dražen Filipović, saj so s svojimi društvenimi člani poskrbeli, da so se naši udeleženci SP počutili »kot doma«, kot lahko rečemo. Slednje potrjuje dejstvo, da sta reprezentanci imeli na razpolago prav vse, kar je treba imeti za dosegajoč željenega cilja. Med drugim tudi dovolj hladilnikov za vzdrževanje življenja občutljivih ribjih vab v vročih poletnih dneh.

Že ob prihodu v prijetni naravni obvodni ambient, ki obdaja brežine obsežnih ribnikov, je bilo opaziti, da so naši vodje s svojimi trenerji zelo dobro poskrbeli za vse pomembne organizacijske podrobnosti, ki tekmovalcem omogočajo maksimalno možnost izvajanja ribolovne dejavnosti, tako na treningih kot na odločujočih finalnih dneh tekmovanja. Vodje so bili naslednji: Andrej Petan s Tadejem Panker (veterani) in Peter Jankovič z Boštjanom Rojcem ter ostalimi pomočniki – trenerji v družbi pomembnih članov »logistike« – Luke Piškurja (invalidi) ter Romana Predaniča (veterani).

Lepo je bilo že na treningu videti naše veterane, na čelu

aktualnega državnega prvaka Bojana Strmška, njegovega klubskega sotekmovalca Dušana Horvata (oba RD Ptuj), Štefana Černjaviča (RD Murska Sobota) in Petra Dimitrovskega (RD Brežice), kako pod budnim očesom trenerja reprezentance Tadeja Pankerja uspešno lovijo predvsem male ribe. V zelo spreminjajočem ter z rastlinjem zaraščenem dnu ribnika je bilo treba najti manj zaraščeno dno, seveda če je le to obstajalo. V nasprotnem primeru pa je bilo potrebno izvajanje ribolova prilagoditi v plitvejšemu vodnemu sloju in ribe privabljati z bolj sipko, lažjo ribjo krmo, ki se ni povsem usedla na poraslo dno ribnika.

Ob omenjenih spoznanjih je zahtevnost ribolova terjala tekmovalčevo zbranost uporabe znanja in dosedanje izkušnje, kar naši reprezentanti nedvomno imajo. Na treningu je bilo zanimivo spremljati in primerjati uspešnost ribolova naše ter sosedske reprezentance Anglije, s katero je neposredno mejil naš Petar Dimitrovski, ki je, kot radi rečemo, »pometel« z angleškim tekmovalcem. Slednje je še dodatno potrdilo, da so naši fantje na pravi poti k želenemu cilju, saj so poleg »Perota« zelo uspešno lovili tudi Dušan, Bojan in Štefan.

Podobno se je dogajalo tudi na drugi lokaciji ribnika, kjer so naši reprezentanti invalidi (Rudi Centrih (RD Brestanica Krško), Tomaž Vanič (RD Kostanjevica na Krki), Branko Dimitrovski (RD Brežice), Andrejas Kardinar (RD Radgona) ter Marko Pešec – rezervni tekmovalec (RD Kostanjevica) skupaj z glavnim trenerjem Boštjanom Rojcem in pomočniki (Martinom Smoletom, Boštjanom Zupancem, Marjanom Hamrušem ter vodjem logistike Lukom Piškurjem in vodjem reprezentance Petrom Jankovičem) preučevali možnosti za najboljši uspeh. Ker jim je to že večkrat uspelo, so bila tudi tokrat, kljub bolj skromnemu ulovu rib na treningih, pričakovanja upravičena.

Poznopopoldanska slavnostna predstavitev držav udeležen SP je v centru mesta Ivanec opozorila, da tekmece le še ena noč loči do začetka tekmovanja. Ob tem je župan v družbi številnih predstavnikov s prijaznimi besedami izrazil zadovoljstvo in pomen velikega mednarodnega dogodka za njihov kraj ter na koncu prijetnega nagovora vsem udeležencem SP zaželel prijetnega počutja v njihovem kraju, tekmovalcem pa veliko športne sreče.

Ob bogatem programu, ki so ga slavnostno popestrili predvsem mladi izvajalci z zahtevnimi plesnimi in glasbenimi nastopi, se je na govorniškem odru izmenjalo kar nekaj že omenjenih predstavnikov. Na govorniškem odru se jim je s prijaznimi besedami na koncu otvoritvenega dogodka pridružil med športnimi ribiči zelo cenjen dolgoletni predsednik HŠRS Vlado Sever. Ob tem naj povemo, da je bil Vlado pred

Dušan Horvat je dokazal, da je uspešen tudi takrat, ko je najtežje ujeti ribe.

»Pero« je na treningu potrdil, da je izjemni tekmovallec, kar so opazili tudi Angleži v sosedskem tekmovalnem prostoru.

nekaj desetletji priznan športni tekmovallec - reprezentant Hrvaške v LRP, s katerim smo se srečevali na tekmovališčih širom bivše takratne skupne države Jugoslavije. V svojem nagovoru je med drugim nazorno predstavil uspešno delovanje HSRS in poudaril pomen mednarodnega druženja športnih ribičev v svetu ter izrazil zadovoljstvo in veliko priznanje organizatorju ŠRD Ivanec. Na koncu nagovora je udeležencem zaželel prijetno počutje, tekmovalcem pa veliko tekmovalnega uspeha in obilo športne sreče. S tem je bila zaključena slavnostna otvoritev SP v LRP veteranov in invalidov – Ivanec 2026. In začelo se je zares!

Tako prvi kot drugi finalni dan tekmovanja so se v zgodnjih jutranjih urah tekmovalci zbirali, da se odpeljejo na izžrebana lovna mesta, a pred tem so si skrbno pripravljali ribjo krmo za privabljanje rib, vabe in vse ostalo, kar tekmovalcu omogoča najboljši ribolov.

Po končanem prvem finalnem dnevu tekmovanja so zbrani rezultati veteranov napovedovali prijetno spoznanje, da z uspešnim drugim nastopom obstaja možnost osvojitve enega od prvih treh mest, tako v ekipni kot posamezni konkurenci končnega rezultata, saj je Štefan Černjavič z vrhunskim ribolovom osvojil 1. mesto v svojem sektorju, Bojan Strmšek je zasedel 7., Petar Dimitrovski 9. in Dušan Horvat 11. mesto med 50 nastopajočimi tekmovalci iz 14 držav.

S tem dosežkom si je Štefan nedvomno na široko odprla vrata, da osvoji celo naslov veteranskega svetovnega prvaka, kar smo si skupaj s Štefanom nedvomno vsi močno želeli.

Na drugi strani brežine sosednega ribnika se naši reprezentanci invalidov prvi finalni dan tekmovanja le ni vse izšlo po željah. Po pričakovanjih je bil tudi tokrat naš najuspešnejši tekmovallec Rudi Centrih, ki je v sektorju osvojil odlično 3. mesto, Tomaž Vanič solidno 17., Branko Dimitrovski 22. in Andrejas Kardinar 30. mesto. Na tekmovanju se je pomerilo 36 reprezentantov iz desetih držav.

Zadnji odločilni dan tekmovanja je vedno zelo pomemben za čim višjo skupno ekipno uvrstitev. Seveda smo z nekakšno nestrpnostjo čakali ter stiskali pesti za ponovni uspešni nastop pred vsem naših uspešnih tekmovalcev prvega finalnega dne.

Po končanem ekipnem izračunu dvodnevnega tekmovanja SP v LRP je po besedah Luka Piškurja, našega vodje logistike, zazvonil mobilni telefon, s katerim mu je Dražen Filipovič že pred uradno razglasitvijo rezultatov sporočil, da je Slovenija osvojila eno ekipno in posamezno kolajno, česar so se vsi zelo razveselili. A zadovoljstvo bi bilo še večje, če bi bil naš reprezentant Štefan deležen večje športne sreče, saj bi tako Slovenci osvojili kar tri odličja.

Doseženi so bili sledeči kočni rezultati:

1) Veterani ekipno: 1. mesto in naslov svetovnih prvakov s prejetimi 30 negativnimi točkami (NT) in s težo 24.980 g ujetih rib je osvojila Italija, 2. mesto Anglija (38,5 NT, 25.630 g), **3. mesto Slovenija** (46 NT, 21.570 g), 4. Nemčija (47 NT), 5. Francija (52 NT), 6. Madžarska (55 NT) ..., 12. Hrvaška (78 NT) itd.

2) Veterani posamezno: 1. mesto Thomas Picher (2 NT, t.9.300 g), Anglija, 2. mesto Alfredo Danielli (5 NT, 6.790 g), Italija, 3. mesto Rainer Wenzel (5 NT, 5.470 g), Nemčija ... **7. Štefan Černjavič** (8 NT, 5.990 g), 11. Bojan Strmšek (10 NT, 6.500 g), 14. Petar Dimitrovski (11 NT 5.410 g), 34. Dušan Horvat (17 NT, 3.850g) Slovenija itd.

Zelo lep ekipni dosežek Slovenije, za kar sta najbolj zaslužna Štefan in Bojan.

Soliden doprinos sta, po besedah našega državnega prvaka Bojana, k skupnemu končnemu uspehu dodala na treningih najuspešnejša veterana »Pero« in Dušan, ki jima je v finalnih dneh tekmovanja sreča povsem obrnila hrbet.

3) Invalidi ekipno: 1. mesto Italija (30 NT), 2. mesto Hrvaška (31 NT), 3. mesto Madžarska (31 NT, a manjšo težo

Svečana otvoritev svetovnega prvenstva je potekala v centru prijaznega mesta Ivanec.

rib), 4. Češka (37,5 NT), 5. Anglija (42 NT), 6. Slovenija (44 NT), 7. Francija (45,5 NT) itd.

4) Invalidi posamezno: 1. mesto Peter Svatoš (2 NT, 8.950 g) Češka, 2. mesto Davide Guidi (4 NT, 16.000 g) Italija, **3. mesto Rudi Centrih (4 NT, 10.060 g) Slovenija**, 4. Ethern Etherington (5 NT) Anglija, 5. Hasan Ivica - Bonino (5 NT, a manj rib) Hrvaška. Ostali naši tekmovalci so zasedli: 17. mesto Tomaž Vanič (10 NT), 22. mesto Branko Dimitrovski (13 NT), 30. je pripadlo Adrejasu Kardinarju (17 NT) itd.

Da je naša reprezentanca navsezadnje zasedla solidno šesto mesto, ima nedvomno velike zasluge Rudi Centrih, ki ga je tudi tokrat uspešno vodil Boštjan Rojc, tudi z dodatno pomočjo pomožnega trenerja Boštjana Zupanca. Tako je naš paraplegik Rudi lahko sproščeno in uspešno lovil ribe ter z osvojenim 3. mestom na svetu dosegel vrhunski rezultat. A ob tem moramo poudariti, da je tudi naš drugi najuspešnejši tekmovalce reprezentance invalidov Tomaž Vanič s svojim solidnim nastopom veliko pripomogel k rezultatski stabilnosti slovenske ekipe. Pri tem ima zasluge tudi priznani tekmovalce Marti Smole, ki je že večkrat dokazal, da zna tekmovalcu zelo dobro svetovati.

Naj na koncu še ene uspešne športnoribolovne tekmovalne zgodbe prisluhnemo njenim ustvarjalcem.

Štefan Černjavič: »Na svetovno prvenstvo smo se odpravili z veliko dobre volje in želje po uspehu. Že na treningu nas je spremljalo spremenljivo vreme z dežjem, vetrom in soncem, a smo težkim vremenskim pogojem navkljub uspešno lovili, kar nas je še dodatno motiviralo. Prvi dan mi je uspelo zmagati, a drugi odločilni finalni dan mi je žreb namenil z ribami bolj siromašen lovni prostor, v katerem mi je uspelo ujeti nekaj srebrnih koresljev, kar pa je bilo žal premalo za višjo uvrstitev. Smo pa bili zelo veseli, ko nam je Andrej Petan povedal, da smo tretji na svetu. Ob Andrejevi prizadevnosti si veliko pohvalo zasluži tudi trener Tadej Panker, ki je poskrbel za ribjo krmo, s katero smo uspešno privabljali ribe, in s svojimi izkušnjami pripomogel k skupnemu uspehu.«

Bojan Strmšek, naš drugi najuspešnejši tekmovalce SP veteranov, je poudaril: »To je bil moj prvi nastop v reprezentanci Slovenije. Zelo sem zadovoljen z osvojenim 3. mestom naše reprezentance, pa tudi s svojim dosežkom. Ob tem je prav, da omenim izjemno uspešen ribolov mojih sotekmovalcev »Perota« in Dušana, saj sta bila na treningih po teži ujetih rib najuspešnejša. Žal jima v odločilnih dneh športna sreča ni bila naklonjena.«

Petar Dimitrovski - »Pero« je z znanjem na treningu Angleže kar prestrašil. V našem pogovoru je odkritosrčno

Izjemno uspešni »tandem«, z leve; trener Boštjan Rojc in naš izjemni tekmovalce Rudi Centrih, ki je osvojil 3. mesto na svetu.

dejal: »Še danes ne morem verjeti, da na krajnem lovnem mestu za dosego uspešnega rezultata ni bilo zelo pomembnih manjših rib. Prisiljen sem bil loviti večje ribe, kar pa se ni obneslo. Potolažilo me je osvojen 2. mesto naslednji dan in razveselilo doseženo 3. mesto na svetu, ki smo ga osvojili za Slovenijo.«

Dušan Horvat je na treningih zelo uspešno lovil ribe, a v odločilnih dneh tekmovalca žal ni bil deležen športne sreče. **Duško** je poudaril sledeče: »Bilo je lepo, bilo je blizu doma, a zaradi občasnih padavin je bilo na tekmovališču veliko blata. Delovali smo zelo homogeno in po nekaj dneh treninga ugotovili, da se neke ribe nahajajo 20 m od brežine, neke na približno 40 m, saj je tam bilo dno ribnika le nekoliko manj zaraščeno. Po zaostanku prvega dne smo drugi dan lovili veliko bolje in na naše zadovoljstvo osvojili medaljo, ki je že moja druga na SP v zadnjih treh letih. Zahvalil bi se rad vsem, ki so za nas skrbeli, še posebej trenerju Tadeju, ki je pripravljaval krmo za privabljanje rib.«

Roman Predanič: »Osvojili smo zeleno medaljo z veliko prizadevnosti naših reprezentantov. Imeli bi lahko celo dve, pa žal Štefanu Černjaviču odločilnega dne tekmovalca ni bila povsem naklonjena športna sreča. Vsa čast tekmovalcem za osvojen 3. mesto na svetu.«

Tadej Panker: »Slovenska športnoribolovna tekmovalna dejavnost je z osvojenim tretjim mestom na svetu bogatejša še za en vrhunski dosežek. Dosegli smo ga družno, s polno mero prizadevnosti. Spremenljive razmere na vodi ivanških ribnikov so narekemale natančno krmljenje, pravilno izbiro vab ter vrhunsko tehnično izvajanje ribolova. Zelo je bila pomembna sestava ribje krme za uspešno privabljanje rib, ki smo ji, po naši presoji, dodajali določeno količino zemlje, obogateno s potrebnimi dodatki, ki smo jih nenehno prilagajali in ugotavljali, kaj bi bilo po naši oceni najpametneje uporabljati za uspešen ribolov,« nam je zaupal Tadej in na koncu podal karakteristično oceno zaslužnih tekmovalcev: »**Kvartet, ki je**

Tretje mesto na svetu je osvojila reprezentanca Slovenije, v sestavi – levo zadaj: Dušan Horvat, Roman Predanič (trener), Petar Dimitrovski, Andrej Petan (vodja) in spredaj – z leve: Štefan Černjavič, Bojan Strmšek in glavni trener Tadej Panker.

Reprezentanca invalidov – z leve zadaj: Branko Dimitrovski, Andrejas Kardinar, Tomaž Vanič, Marko Pešec, Marjan Hamruš (ekonom), Martin Smole (trener) in spredaj – z leve: Peter Jankovič (vodja), Boštjan Rojc (glavni trener), Rudi Centrih in Luka Piškur (vodja logistike).

spisal bronasto zgodbo, sestavljajo: Štefan Černjavič je človek z izjemnim občutkom in mirnostjo v ključnih trenutkih tekme. Bojan Strmšek je s taktično disciplino in neumornim tempom ekipi prinašal pomembne točke. Prekaljeni tekmovalci Petar Dimitrovski je s svojimi bogatimi mednarodnimi izkušnjami ponovno potrdil stabilnost tekmovalca. Dušan Horvat je do zadnje sekunde tekmovalja natančen in borben tekmovalci, na katerega se lahko zanesesh.

Andrej Petan: »Vsa čast naši reprezentanci veteranov za izjemen dosežek, saj so si s prizadevnim pristopom nedvomno zaslužili medaljo. Večino trenerskega dela je opravil Tadej, ki je tudi glede na videno na tekmovalni trasi svetoval tehnike ribolova in glede priprave ribje krme. Veliko koristnega lahko vidiš, če le znaš opazovati, zelo koristne informacije pa pridobiš na osnovi pogovorov, tudi z vodstvi ostalih reprezentanc. Večino treningov smo zelo uspešno realizirali in tako so se rezultati stopnjevali. Verjeli smo v zastavljene cilje in že prvi dan tekmovalja bili blizu medalje. To nam je uspelo v drugem dnevu! Želim se zahvaliti vsem tekmovalcem za njihov doprinos, odnos, tekmovalnost in strpnost. Prav tako moram omeniti odlično organizacijo SP, ki je bila »z naskokom« najboljša od vseh SP, na katerih sem sodeloval. Velika hvala pa gre tudi ŠRD Ludbregu, njenemu predsedniku Đurotu Jančiču in tajniku Draženu Filipoviču, saj nam je njihovo društvo brezplačno odstopilo bivanje v prostorih njihovega ribiškega doma.«

In besedo ima naš najuspešnejši tekmovalci paraplegik Rudi Centrih: »Zelo sem zadovoljen, da mi je uspelo osvojiti tretje mesto na svetu, saj pogoji tekmovalja niso bili preprosti. Spremenljivo vreme z dežjem in vetrom je bilo zelo obremenjujoče za natančen ribolov. Še sreča, da sem imel ob sebi trenerja Boštjana Rojca in njegovega pomočnika Boštjana Zupanca. Brez njune pomoči bi bilo zelo težko in ne bi bil tako uspešen, zato se jima ob tej priliki za njuno pomoč še enkrat iskreno zahvaljujem. Ulov rib je bil bolj siromašen, a tokrat me ni zapustila sreča, saj mi je uspelo ujeti lepega amurja in s tem dosežkom nekoliko lažje osvojiti medaljo.«

Tomaž Vanič je s solidnim nastopom na letošnjem SP veliko pripomogel, da je Slovenija osvojila šesto mesto na svetu. Dejal je: »Svetovno prvenstvo se je za našo reprezentanco invalidov glede doseženih rezultatov izteklo po pričakovanjih. Glede na treninge naše ekipe, ki smo jih skupno opravili že lani in tudi letos, smo vedeli, da bo ribolov zelo zelo zahteven. Vedeli smo, da je rib malo in bodo za končni uspeh odločale večje ribe, z morebitno težo tudi do 10 kg. V takem primeru je treba najti pravilno tehniko izvajanja ribolova, kar pa je lahko dvorezni meč in si mimogrede zadnji.«

Luka Piškur, vodja logistike in po potrebi pomočnik trenerja, je ocenil: »Vsa čast Rudiju Centrihu za dosežen svetovno odmeven rezultat, ki ne pride kar sam od sebe. Rudi je človek, ki se na tekmovalje vedno maksimalno pripravi. Toliko različno pripravljenih navez za uspešno izvajanje ribolova le redko vidiš pri tekmovalcih. Zato se ni čuditi, da je naš najuspešnejši reprezentant invalid, ki Slovenijo vsakič suvereno predstavlja. Tudi tokrat nas je razveselil z osvojenjo kolajno. Vsa čast in zahvala našim prijateljem - sosedom Hrvatoma (pobratena ŠRD Novi Marof in Ludbreg) za njihovo pomembno pomoč, saj so nam omogočili nastanitev in podporo.«

Boštjan Rojc že nekaj let zvesto in zanesljivo ter uspešno opravlja delo glavnega trenerja reprezentance invalidov, ki skupaj z Rudijem predstavljata »trd oreh« za udeležence na SP ali EP v LRP. Boštjan nam je med drugim razkril: »Kot trener slovenske ekipe sem odgovoren za pripravo tekmovalcev, usklajevanje ekipe, taktično svetovanje ter spremljanje izvedbe tekmovalnih nastopov. Na letošnjem SP so bile tekmovalne razmere zelo zahtevne, saj je bil uspešen ribolov odvisen od startnega mesta, vremenskih razmer in aktivnosti rib. Ekipa je delovala zelo usklajeno, kar je botrovalo solidnemu ekipnemu in tudi Rudijevemu vrhunskemu dosežku. Ob tej priliki bi se rad zahvalil vsem, ki so nam nudili pomoč. Vsa čast Rudiju za ponovni uspešni nastop na svetovnem športnoribolovnem tekmovalnem prizorišču.«

Peter Jankovič, vodja reprezentančne odprave invalidov, je brežhibno opravil omenjeno pomembno delo in nam med drugim povedal: »Ocena nastopa naše reprezentance je vsekakor pozitivna, saj je bil dosežen eden od zastavljenih ciljev, ki ga je vodstvo reprezentance določilo kot želeni dosežek. Slednje je bilo doseženo z osvojenim 3. mestom na svetu, ki ga je dosegel naš dolgoletni reprezentant Rudi Centrih, ki uživa neizmerno spoštovanje in prepoznavnost na mednarodnem in slovenskem odru. Ekipni rezultat lahko ocenimo kot sprejemljiv, a z malo več športne sreče bi se lahko uvrstili tudi na eno od prvih treh mest, saj smo po prvem finalnem dnevu zaostajali samo 4 negativne točke. Dejansko je po prvem finalnem dnevu ostalo v konkurenci za medalje sedem reprezentanc, kar je pomenilo goreč boj drugega dne. Ob Rudijevemu uspehu je treba pohvaliti tudi ostale reprezentante za njihov doprinos pri osvojitvi šestega mesta, saj je bilo v štirih dneh treba sestaviti strategijo za kar dva različna vodna habitata na bajerjih Ivanec. Vsak vodni habitat je zahteval drugačen pristop in tehniko ribolova, kar je še dodatno bremenilo priprave treningov in finalnih tekmovalj.«

Besedilo in fotografije: Jože Šmejc

SKUŠA – HITRI, SREBRNI TORPEDO JADRANA

Skuša je riba s slokim vretenastim telesom in močno razcepljenim repom. Zanje so značilne male plavuti in roževinaste resice na hrbtni in trebušni strani telesa tik pred repno plavutjo. Po zgornji strani telesa je modro-zelene barve z značilnim tigrastim vzorcem, ki sega do pobočnice. Trebuh je srebrne barve, telo pa pokriva majhne luske.

Skuša zraste do 45 cm in lahko doseže do 1 kg, vendar je povprečna velikost teh rib okoli 30 cm in teža od 25 do 50 dkg. Spolno dozori v tretjem letu starosti, živi pa lahko do 20 let. Skuša spada med plave ribe in je izraziti plenilec. Njena glavna hrana so sardele, zato jate skuš ponavadi tesno sledijo velikim jatam sardel. Večino leta skuše tako preživijo v velikih jatah na odprtem morju tik pod površino, v globine pa se spustijo le pozimi v času drsti. Nanje bomo naleteli poleti tudi blizu obale, ko sledijo svoj primarni plen sardele in gavune vse do obale.

Možnost ribolova

Le redki sladkovodni ribiči se zavedajo, da ena najbolj eksplozivnih rib za ribolov z obale pogosto plava skoraj pred njihovimi nogami. Medtem ko mnogi ure in ure opazujejo plovec in čakajo na kakšno orado ali brancina, se lahko le nekaj metrov stran pod gladino podijo prave srebrne rakete, skuše.

Sam sem na skuše prvič naletel pred davnimi leti na otoku Murterju. Na severni strani otoka sem lovil med dvema manjšima otočkoma, kjer je morski tok skozi ozko ožino dobesedno bučal kot razjarjena reka. Takrat sem lovil povsem druge ribe in na skuše nisem niti pomislil. Bil sem namreč prepričan, da se ti divji plenilci zadržujejo nekje daleč na odprtem morju in ne skoraj pod ribičevimi nogami.

Lovil sem na drsni plovec, sistem prilagojen za ribolov pri dnu, na trnku pa je bil filetek sardele. Ko sem vabo vrgel v močan tok, je plovec skoraj takoj izginil pod površino. Ker je bilo tam med pet in osem metrov globine, sem bil prepričan, da se je nekaj zapletlo ali pa da je tok potegnil plovec pod vodo. Vaba se vendar še potopiti ni utegnila! Za vsak primer sem zategnil. V naslednjem trenutku pa se je nad gladino znašla približno polkilogramska skuša, ki je v zraku naredila takšen salto, kot da se prijavlja na olimpijske igre v skokih v vodo. Priznam – za nekaj sekund sem obstal z odprtimi usti.

Potem se je začela prava predstava. Hitro sem zmanjšal globino lova in nadaljeval ribolov. Požrešne skuše so grabile tako silovito, da skoraj nisem utegnil natikati novih filetov sardele na trnek. Ravno ko sem eno snel s trnka, je bila druga že pripravljena na napad. Pol ure sem imel občutek, da lovim v akvariju in ne v morju. Potem je bilo vsega konec. Jata je odplavala naprej, kot da je nekdo ugasnil stikalo. V naslednjih dneh sem se večkrat vrnil na isto mesto. Menjal sem ure ribolova, smeri metov in količino optimizma, vendar o skušah ni bilo več ne duha ne sluha. Takrat

Skuša

Polno vedro skuš

sem prvič spoznal, da skuše živijo po svojih pravilih in da ribiča o svojih načrtih ne obveščajo.

Naslednjo sezono sem se s prijateljem Timijem odpravil na morje med Strunjanom in Izolo. Tokrat sva lovila iz čolna zelo blizu obale in strmih klifov. Zasedrila sva se na obetavni poziciji in v morje spustila mrežasto vrečo s strtimi sardelami, starim kruhom in kamnom za obtežitev. Namen je bil preprosto: ustvariti dišečo sled, ki bi ribam sporočila, da je odprta samopostrežna restavracija. Dolgo se ni dogajalo popolnoma nič. Tako malo dogajanja, da sva začela sumiti, da loviva v domači banji in ne v slovenskem morju.

Po dolgem čakanju sem želel preveriti, ali je s krmo vse v redu. Vrečo sem dvignil proti površini in za čolnom se je razlil oblak krušnih drobtin in vonja po sardelah. Tok ga je počasi nosil proti Izoli. Le nekaj minut pozneje je Timi imel prvi prijem. Njegova sardelica se ni uspela niti dobro potopiti, ko je vrh palice sunkovito pokleknil. Na drugem koncu vrvice se je že borila prva skuša tistega dne.

To je bil znak za akcijo. Ker sem imel na palici, ki sem jo uporabljal, vse prirejeno za globinski ribolov z debelejšim najlonom in utežjo, sem moral zamenjati opremo. Pograbil sem rezervno palico za vijačenje, namestil rezervni kolut s pletenico premera 0,12 milimetra, dodal dolgo fluorkarbonsko predvrstico premera 0,18 milimetra in navezal dolgohrbntnik, številka 12. Za vabo sem nataknil lepo veliko grico, ki sva jo imela pripravljeno med

Skuše »na gradele« - priporočam

Mikro džig

vabami. Met za krmo čolna sem pustil, da tok odnaša pletenico s kolesca, rahlo stresanje mreže s krmo, pogled v pletenico, ki je izginevala v daljavo in čakanje. Nenaden premik vrvice je razkril, da se spodaj nekaj dogaja. Močno sem zategnil in kmalu je moja prva skuša že drsela po gladini proti čolnu. Nato se je začela rutina, ki bi jo vsak morski ribič z veseljem ponavljal ves dan. Nova vaba, met v tok, poteg vrvice s krmno mešanico, opazovanje pletenice, prijem in skuša v čoln. Potem spet nova vaba, nov met in nova skuša. Tako se je nadaljevalo več kot uro. Verjetno zaradi tega, ker sva s krmljenjem držala skuše v bližini čolna. Če sem povsem iskren, mislim, da sva s Timijem tistega dne kar opazno zmanjšala število rib v jati.

Seveda se zgodba ni končala v čolnu. Sveže skuše so še isti večer romale neposredno na žar. Vonj pečenih rib se je širil po okolici hitreje kot novice v vaški gostilni. Na koncu nisva nahranila le sebe, ampak tudi nekaj bližnjih sosedov, ki so se znašli v bližini ravno ob pravem času. Takšni dnevi ostanejo ribiču v spominu za vedno. Ne zaradi količine ulova, ampak zaradi tistega posebnega občutka, ko odkriješ, da lahko morski plenilec, ki ga večina povezuje z odprtim morjem, včasih lovi le nekaj metrov od obale. In ko jata skuš napade, je akcije pogosto toliko, da si še dolgo zvečer utrujen bolj od natikanja vab kot od samega boja z ribami. Nepozabno.

Poskusite, ne bo vam žal

Marsikdo od vas pozna skušo predvsem kot okusno morsko ribo, ki pogosto konča na žaru. Toda tisti, ki so jo že lovili z lahkim priborom, vedo, da gre za izredno hitrega in borbenega plenilca. Ko jata skuš začne loviti ob obali, se lahko dogajanje spremeni v pravi ribiški spektakel.

Podolgovato telo, močan rep in neprestano gibanje jo uvrščajo med najhitrejšje prebivalce Jadranskega morja. Skuša skoraj nikoli ne miruje. Neprestano išče hrano in prepotuje velike razdalje, zato jo danes najdemo na nekem pomolu, jutri pa že več kilometrov stran.

Kje iskati skuše?

Za razliko od nekaterih drugih morskih rib skuše redko iščejo zavetje ob dnu. Večino časa preživijo v odprti vodi, kjer v jatah preganjajo manjše ribice.

Najbolj obetavna mesta za ribolov z obale so dolgi kamniti pomoli, valobrani, rti, pristaniški vhodi in območja, kjer se morski tokovi združujejo. Tokovi namreč prinašajo plankton in drobne organizme, za njimi pridejo manjše ribice, za njimi pa skuše.

Izkušen morski ribič zato pogosto najprej opazuje morje in šele nato sestavi palico.

Zelo dober znak so galebi. Če se nenadoma začnejo spuščati proti morskimi gladini, je velika verjetnost, da je spodaj jata manjših rib, ki jih napadajo skuše ali drugi plenilci. Prav tako bodimo pozorni na drobne ribice, ki panično skačejo iz vode. Takšno dogajanje običajno pomeni, da se pod njimi odvija pravi lov.

Kdaj je najboljši čas za ribolov?

Največ uspeha bomo imeli zgodaj zjutraj in pozno popoldne. Takrat so skuše najbolj aktivne in se pogosto približajo obali. Poleti so posebej zanimive zadnje ure pred sončnim zahodom. V tem času se jate pogosto dvignejo proti površini in začnejo intenzivno loviti.

Če imamo srečo, lahko opazujemo pravi morski vrvež. Voda vre od gibanja, manjše ribice skačejo na vse strani, galebi kričijo nad gladino, skuše pa neusmiljeno izkoriščajo nastalo zmedo. Takšni trenutki trajajo včasih le nekaj minut, zato mora biti ribič pripravljen.

Kakšno opremo potrebujemo?

Za lov skuš ne potrebujemo težke morske opreme. Najprimernejša je palica za vijačenje, dolžine med 2,7 in 3 metri z akcijo približno od 10 do 30 gramov. Takšna palica omogoča dolge in natančne mete. Vaše ribiško kolesce naj bo velikosti 2000 do 4000, ki jo napolnimo s pletenico premera med 0,10 in 0,15 milimetra. Na konec dodamo približno dva metra fluorokarbonske predvrvice debeline od 0,25 do 0,35 milimetra.

Morda se komu zdi takšna oprema nekoliko močnejša kot pri lovu šnjurov, vendar obstaja dober razlog. Skuše se pogosto hranijo precej daleč od obale in dolgi meti so pogosto ključ do uspeha.

Katere umetne vabe so najboljše?

Če bi morali izbrati eno samo vabo za lov skuš, bi bila to verjetno kovinska žlica ali mikro džig. Njuna največja prednost je teža, ki omogoča zelo dolge mete. Prav to pogosto odloča med uspehom in neuspehom.

Najbolj priljubljene so srebrne, kromirane ali modro-srebrne izvedbe, ki posnemajo sardele in inčune. Velikost vab naj bo med pet in sedem centimetrov.

Odlično se obnesejo tudi: kovinski džigi, manjši voblerji, podolgovati silikoni imitacije sardel in gavunov.

Skuše se večinoma prehranjujejo z drobnimi ribicami, zato pretirano velike vabe običajno ne prinesejo boljših rezultatov.

Kako voditi vabo?

To je del, kjer mnogi začetniki naredijo največ napak. Vabo pogosto vodijo enakomerno in brez sprememb. Toda skuše pogosto veliko bolje reagirajo na nepredvidljivo gibanje. Poskusimo lahko naslednji ritem: nekaj hitrih obratov ročice, kratek premor, dva kratka trzaja, ponovno hitro navijanje. Takšno gibanje posnema

Clouser minnow

Mali posnetek mladice za lov skuše

Sabiki

poškodovano ribico, ki poskuša pobegniti. Ravno to pri skušah pogosto sproži napad.

Včasih se zdi, da je jata povsem neaktivna. Nato nekoliko spremenimo hitrost vodenja in že naslednji met prinese prijem.

Kaj pa sabiki?

Čeprav danes mnogi prisegajo na vijačenje z različnimi vabami, ostaja sabiki eden najbolj učinkovitih sistemov za lov skuš. Naveza več majhnih trnkov, okrašenih s svetlečimi vlakni ali peresi, posnema manjšo skupino ribic. Ko naletimo na večjo jato, lahko naenkrat ujamemo več rib. Takrat postane ribolov zelo zanimiv, saj vsaka vleče v svojo smer. Marsikateri morski ribič na konec sabikija doda še manjšo kovinsko žlico. Ta dodatno privablja ribe in poveča doseg sistema.

Kaj pa muharjenje

Za ribolov jadranske skuše (*Scomber scombrus*) z obale je ključna lahka oprema, mobilnost in hitro vodenje vabe. Ker gre za manjše primerke (običajno med 25 in 35 cm), bo boj na lažji opremi izjemno zabaven, hkrati pa boste lažje lovili cel dan.

Prilagodite opremo za muharjenje z obale:

Palica: izberite palico razreda 6 ali 7 (AFTMA 6 ili 7), dolžine 9 čevljev (2,74 m). To je popoln kompromis: dovolj lahka za užitek pri utrjevanju manjših skuš in dovolj močna za boj z obalnim vetrom.

Muharska vrvica: najbolj univerzalna izbira za obalo je vmesna (intermediate) vrvica. Skuše ob obali pogosto lovijo tik pod gladino. Če lovite z visokih skal ali pomolov, kjer je globina večja, pa s seboj imejte potopljivo vrvico s hitro potopljivim prednjim delom (angl. Sink-tip). Vsekakor pa priporočam tistim, ki obvladajo uporabo (angl. »head shooting«) vrvic s strelno glavo, uporabljajte jo na morju, prispeva k večji daljavi vaše prezentacije, kar ni zanemarljivo pri lovu skuš.

Predvrvice: ker lovite manjše skuše, ne potrebujete jeklene predvrvice. Dovolj je klasičen fluorokarbon debeline 0,22 mm do 0,25 mm. Skuše imajo majhne zobke, ki lahko poškodujejo najlon, zato po vsaki ujeti ribi preverite zadnjih nekaj centimetrov trnice.

Muhe za manjše skuše:

Clouser Minnow: vezan na trnkah velikosti 4 do 2. Najboljši barvi sta belo-zelena (chartreuse) ali belo-modra, obvezno z nekaj nitkami svetlečega materiala (Flashabou).

Gavučki: skuše ob obali obožujejo majhne, vitke ribice (npr. gavune). Odlično delujejo muhe, ki imitirajo te drobne ribice.

Epoksi potezanka za lov skuš in drugih morskih plenilcev

Epoksi muhe: muhe z glavo iz epoksidne smole ali UV-gela, ki lepo drsijo skozi vodo in imajo realistične oči.

Taktika lova z obale

Izbira lokacije: iščite rte z globoko vodo, zunanje dele pristaniških valobranov, pomole in strme skale, kjer morski tok prinaša drobiž blizu obale. Skuše se redko zadržujejo v plitvih, peščenih zalivih.

Tehnika metanja in vodenja: vrzite čim dlje od obale. Kdor obvlada metanje s strelno glavo, je seveda v prednosti. Pustite, da se vrvica potopi nekaj sekund (odvisno od globine), nato pa začnite z izjemno hitrim vlečenjem. Uporabite tehniko »two-hand strip« (palico daste pod pazduho in vlečete vrvico z obema rokama izmenično), saj skuša vabo malokdaj napade, če se ta premika počasi.

Najboljši čas: največ uspeha boste imeli, kot sem napisal, zgodaj zjutraj (ob svitu) in pozno zvečer (ob mraku), ko se jate skuš v iskanju hrane najbolj približajo obali in začnejo divje skakati iz vode (tovrstni »raub« na vodi je očiten znak za met).

Zakaj so skuše tako zanimive za športni ribolov?

Čeprav redko dosežejo velikost največjih plenilcev, imajo eno pomembno prednost, in sicer nikoli ne odnehajo. Ko se ujamejo na trnek, se borijo do zadnjega trenutka. Njihovi pobegi so hitri, sunkoviti in zelo energični. Na lahkem priboru za vijačenje lahko tudi povprečno velika skuša pričara borbo, ki si jo bomo zapomnili še dolgo. Prav zaradi tega jih številni evropski športni ribiči uvrščajo med najbolj zabavne morske ribe za lov z obale.

Od morja do krožnika

Skuša ni le odlična športna riba, ampak tudi ena najbolj cenjenih rib v kulinariki.

Njeno meso je čvrsto, sočno in bogato z omega-3 maščobnimi kislinami. Odlična je na žaru, v pečici ali dimljena. Najboljša je sveža. Zato jo je priporočljivo čim prej po ulovu očistiti in shraniti na hladnem. Poznavalci celo trdijo, da je sveže ulovljena skuša ena najbolj okusnih rib celotnega Jadrana.

Riba, ki jo je vsekakor vredno poiskati

Za sladkovodnega ribiča, ki poleti dopustuje ob morju, je skuša skoraj idealen nasprotnik. Ne potrebuje čolna, ne zahteva drage opreme in jo lahko uspešno lovimo skoraj z vsakega večjega pomola ali valobrana. Potrebujemo le nekaj opazovanja, malo vztrajnosti in pravo vabo. Ko se pred nami pojavi jata skuš, ki lovi, in prva srebrna torpeda planejo na našo vabo s polno hitrostjo, tedaj postane vsakemu jasno, zakaj so skuše med najbolj cenjenimi športnimi ribami ob evropskih obalah. Morda niso največje, zagotovo pa sodijo med najbolj zabavne prebivalke Jadranskega morja. In zapomnite si, da je najboljši čas za lov teh lepih rib od maja do julija.

Vladimir Mikec, foto: spletni viri

PODROBNOSTI, KI LOČIJO TEORIJU OD PRAVE AKCIJE

V prejšnji številki smo spoznali osnove, a vsi vemo, da se pravi krapolov začne šele tam, kjer se splošni opisi končajo. Narava, voda in ne nazadnje kapitalni krapi namreč ne berejo splošnih navodil – zahtevajo pa natančnost. Pravijo, da povprečen ribič vidi le palico in kolesce, izkušen krapar pa v njej prepozna testno krivuljo, akcijo in prenosno razmerje zobnikov. Ker nihče izmed nas ne želi, da bi mu življenjski ulov ušel zaradi napačne izbire laksa ali prešibkega trnka, se bomo tokrat potopili globoko v tehnične podrobnosti. Pogledali si bomo ključne elemente in malenkosti v opremi, ki na terenu ločijo zgolj „sedenje ob vodi“ od uspešnega in nepozabnega ribolova.

Lovne palice

Temelj moči, natančnosti in občutka

Če bi morali izbrati en sam kos opreme, ki definira krapolov kot zvrst, so to brez dvoma palice. Njihova naloga je izjemno kompleksna in polna nasprotij: biti morajo dovolj močne, da z njimi brez težav mečemo težke svince in vabe preko sto metrov, hkrati pa dovolj prožne in občutljive, da med utrujanjem absorbirajo silovite pobege več deset kilogramske ribe. Napačna izbira palice ne vodi le v slabše rezultate pri metih, ampak povečuje tveganje za izgubo življenjskega ulova tik pred podmetalko.

Pri analizi kraparskih palic moramo razumeti štiri ključne tehnične komponente:

• 1. Dolžina palice (Merjeno v čevljih, angl. Feet)

V modernem krapolovu so se uveljavili trije glavni standardi dolžine:

- **12 čevljev (3,60 metra):** najbolj univerzalna dolžina. Ponuja popolno razmerje med dosegom pri metih in obvladljivostjo ribe na bregu. Primerna je za večino slovenskih jezer in rek.

- **13 čevljev (3,90 metra):** te palice so namenjene ekstremnim razdaljam. Zaradi daljšega vzvoda omogočajo prenos večje energije na svince, vendar zahtevajo fizično močnejšega in tehnično podkovane ribiča.

- **9 in 10 čevljev (2,70 do 3,00 metra):** te kratke palice so postale hit v zadnjih letih. So nepogrešljive za ribolov iz čolna, zalezovanje ob zaraščenih bregovih in krajše enodnevne kampanje na manjših vodah.

2. Testna krivulja (Moč palice, angl. Test Curve)

Moč kraparske palice se ne meri v gramih metne teže, temveč v funtih (lbs) preko t. i. testne krivulje. To je teža, ki je potrebna, da se

Palici postavljeni na stojalo, na katerem so tudi javljalniki prijema

vrh palice, fiksirane v vodoravnem položaju, upogne za 90 stopinj glede na ročaj.

- **2,50 lb do 2,75 lb:** mehkejšje palice, ki nudijo izjemen užitek pri utrujanju. Idealne za manjše razdalje in ribolov na čistih vodah.

- **3,00 lb:** zlata sredina. Dovolj močna za večino situacij, doseganje razdalj okoli 100 metrov in varno utrujanje.

- **3,25 lb do 3,75 lb:** trde, namenske palice. Uporabljamo jih za dolge mete (z ustreznimi uteži med 110 in 130 gram) ter za ribolov v bližini ovir, kjer moramo ribo nemudoma obrniti in prevzeti popoln nadzor.

3. Akcija (karakter palice)

Material, iz katerega je palica narejena (sodobni visokomodularni ogljik), in način pletenja vlaken določata njeno akcijo:

- **Vrhunska akcija:** upogiba se le zgornja četrtina palice. Palica se po zamahu izjemno hitro umiri, kar daje svincu ogromno hitrost. Odlična za dolge mete, a zahteva previdnost pri utrujanju, saj slabo odpusča napake.

- **Progresivna akcija:** palica se ob manjši obremenitvi upogne v vrhu, ob močnejšem pritisku ribe pa začne delovati celotno telo palice. Najbolj priljubljena in varna izbira za večino ribičev.

- **Parabolična akcija:** palica se že ob manjšem pritisku upogne vse do ročaja (v obliko črke U). Užitek pri utrujanju je maksimalen, možnost trganja ustnice minimalna, vendar z njo ne moremo dosegati večjih razdalj.

4. Vodila (obročki) in ročaj

Pri palicah za dolge mete je standard **prvo vodilo premera 50 mm** (ki zmanjšuje trenje laksa, ko ta v velikih navojih leti s kolesca) in

Fotografija: pripravljena mešanica za krmljenje rib

Spod palica, na kateri je t. i. raketa za hranjenje na met

končno vodilo premera 16 mm, ki preprečuje zapletanje. Ročaji so danes minimalistični – izbiramo lahko med klasično pluto (za pridih tradicije), tanko japonsko skrčljivo gumo (*angl. Shrink Wrap*) ali popolnoma golim ogljikom s poudarkom na nizki teži.

Kako pravilno izbrati svojo prvo opremo?

Pri nakupu kompleta dveh ali treh palic nikoli ne izbirajte le na podlagi tega, kako daleč lahko palica vrže utež v katalogu. Postavite si ključno vprašanje: **kje bom najpogosteje lovil?**

- Če je vaša glavna destinacija velika, odprta akumulacija, kjer je treba loviti daleč od obale, izberite **13ft s 3,75 lb moči** in hitro akcijo.
- Če lovite na manjših rekah, lokalnih ribnikih ali divjih, zaraščenih gramoznicah, kjer boste večino rib ulovili pod nogami ali na razdaljah do 70 metrov, bo **10ft ali 12ft z močjo 2,75 lb ali 3,00 lb** ter progresivno akcijo prinesla bistveno več uspeha, boljšo kontrolo nad ribo in neizmerno več užitka pri vsakem utrujanju.

Zanimivost: za izredno dolge mete nekateri tekmovalci v disciplini lov krapa z obtežilnikom uporabljajo celo palice za krmljenje oz spod palice kot lovne palice.

Spod palica: Arhitekt vašega krmišča na daljavo

Če krapolov na kratko opišemo kot igro potrpežljivosti, je priprava krmišča tista faza, ki zahteva največ surove moči in kondicije. Ko s palico za označevanje (markiranje) določimo popolno lokacijo, moramo tja dostaviti hrano – boljše, pelete in različne mešanice (partikle). Ker klasične kraparske palice niso narejene za metanje težkih krmilnih raket, nujno potrebujemo **spod palico**. To je specializirano orodje z enim samim ciljem: prenesti ekstremne obremenitve težkih tovorov in jih znova in znova natančno odvreči na isto točko.

Spod palica se od običajnih kraparskih palic razlikuje po naslednjih ključnih tehničnih specifikacijah:

1. Ekstremna testna krivulja (Moč in vzdržljivost)

Klasična kraparska palica se uporablja z utežmi teže okoli 100 gramov. Polna krmilna raketa (npr. *Spomb*) pa lahko tehta med **150 in celo preko 250 gramov**. Da bi palica sploh lahko zdržala takšen pritisk med zamahom, imajo spod palice testno krivuljo med **4,50 lb in 5,50 lb**. Imajo izjemno močan spodnji del (hrbtenico), ki se med metom ne zvije pod težo.

2. Dolžina in akcija za dolge mete

Najpogosteje se uporabljajo dolžine **12 čevljev (3,60 metra)** ali **13 čevljev (3,90 metra)**. Daljše palice izberejo ribiči, ki morajo krmišče postaviti na razdaljah preko 120 metrov. Dobro je, da se ob zamahu hitro poravnava in raketi podeli maksimalno začetno hitrost, ne da bi ob tem prišlo do neželenega poplesavanja vrha, ki skrajšuje mete.

3. Opremljenost z močnejšimi vodili

Ker skozi vodila spod palice nenehno drvi pletena vrstica pod

velikim pritiskom, so vodila močnejša, s poudarkom na začetnem vodilu premera 50 mm in končnem vodilu, ki preprečuje zapletanje pletenice okoli vrha palice.

Kako pravilno in varno krmiti s spod palico?

Nujna uporaba pletene vrvice in močne predvrvice (angl. Shock leader):

Na kolesce spod palice vedno navijemo tanko pleteno vrstico (okoli 0,16–0,18 mm), saj ta zaradi nizkega trenja omogoča izjemno dolge mete, hkrati pa plava na vodi, kar olajša navijanje prazne rakete nazaj na brežino. Na konec te vrvice pa moramo nujno vezati **40 do 50 lb močno predvrstico**, ki bo zdržala prvotni udarec ob zamahu. *Opozorilo:* Pri metanju s spod palico vedno uporabljajte ščitnik za prst, saj vam lahko tanka pletenica ob močnem zamahu lahko prereže prst do kosti.

Marker palica: Anatomija podvodnega radarja

Medtem ko je naloga klasične kraparske palice predvsem utrujanje ribe, marker palica opravlja povsem analitično delo. Njen namen je **topografska analiza dna** – odkrivanje podvodnih stopnic, jarkov, zaplat mulja, proda in trave ter natančno merjenje globine. V modernem krapolovu brez čolna ali sonarja prav z marker palico lahko izničimo naključja.

Da bi palica uspešno opravljala vlogo „podaljšane prsta“ ribiča na daljavo, mora imeti naslednje tehnične lastnosti:

1. Sestava in prenos vibracij

Ključna razlika med marker palico in običajno palico je v naravi ogljikovih vlaken. Marker palice imajo izjemno trdo hrbtenico in zelo odziven, hiter vrh. Izdelane so iz ogljika z visokim modulom elastičnosti, ki ne ublaži vibracij, temveč jih okrepi. Ko utež vlečemo po dnu, deluje kot prevodnik:

- **Čisti prod in skale:** v dlan prejemamo ostre, ritmične in suhe udarce. Vrh palice rahlo in hitro poskakuje.
- **Gosto blato in mulj:** utež se potopi, palica se močno napne, odpor v dlan pa je mehak, enakomeren in „lepljiv“.
- **Pesek:** utež drsi z rahlim, stalnim odporom, brez izrazitih tresljajev.

2. Testna krivulja (Moč)

Najpogosteje se uporabljajo različice z močjo **3,50 lb do 4,00 lb**. Ta moč je nujna iz dveh razlogov: prvič, ker moramo z njo metati aerodinamično nerodne in težke marker plovce skupaj s 100- do 120-gramskimi svinci, in drugič, ker trdnjša palica lažje „iztrga“ utež iz gostega mulja ali podvodne trave ter nam s tem da jasnejšo sliko o sestavi tal.

3. Merilni sistem na ročaju

Vse prave marker palice imajo tik nad držalom kolesca na palici natisnjene diskretne, a dobro vidne merske oznake. Običajno gre za dve črti: prva na razdalji **6 palcev (15 cm)** in druga na **12 palcih (30 cm oziroma 1 čevlji)** ali pa eno večjo oznako na **50 cm**. Te oznake nam omogočajo, da med popuščanjem laksa natančno (v centimetrih) izmerimo globino vode na izbrani točki.

Kako izbrati pravo utež za markiranje?

Uporaba napačne uteži lahko popolnoma uniči povratne informacije, ki nam jih pošilja marker palica.

Izogibajte se plastificiranim utežem. Klasične kraparske uteži, prevlečene z gumirano ali plastično maso za kamuflažo, ublažijo udarce ob prod. Ko takšna utež zadene kamen, plastika vsrka zvok in vibracijo, ribič pa v dlan dobi napačen občutek, da je zadel mehko blato.

Uporabljajte namenske uteži. Za delo z marker palico vedno izberite gole, nepremazane svince iz svinca ali volframa, ki imajo na spodnji strani izrazite izbokline, bradavice ali krilca. Te izbokline delujejo kot tipalke – ko zadenejo ob kamenčke ali se zarežejo v mulj, drastično povečajo prenos specifičnih vibracij preko pletenice neposredno v vašo dlan.

Besedilo in fotografije: Andrej Kmetec

Magičen začetek ribolova

SKRIVNOSTI PODVODNIH GOZDOV BISTRE

Z nogami do stegen v mulju sem se v zadnjem vzdihljaju moči nagnil proti temni globini in v mrežo zajel ulov. Ob zvokih svoje hiperventilacije in ptičjega petja v ozadju sem se zazrl v mrežo in zagledal po dolgem, (a čokatem ribjem telesu) razporejene, kot lešnik velike rdeče pike.

S pomnim se svojih mladinskih dni, ko sva kot začetnika v muharjenju s prijateljem iz sosednje vasi prvič obiskala ta pritok Ljubljane. Čeprav je večina muh končala v grmih ali vejevju nagnjenih dreves, se mi je na suho muho posrečilo ujeti prvega lipana v življenju. Njegovo elegantno približevanje posnetku je bil nepozaben trenutek, ki je Bistri pričaral prav posebno mesto v mojem srcu. Poln navdušenja sem se istega poletja na reko še nekajkrat vrnil. Ker pa kljub naprezanju in trudu na težko dostopnih zaraščenih bregovih nisem ujel niti ene ribe, se moji obiski niso več ponovili.

S pridobivanjem znanja na najrazličnejših rekah se je večala tudi moja muharska suverenost. Začutil sem, da se želim spet preizkusiti v ribolovu na Bistri in bil prepričan, da mreža tokrat ne bo ostala suha. Po letih odlašanja sem tako končno našel prost dan za obujanje poletnih spominov. A ni šlo le za obujanje spominov, temveč tudi za priložnost spoznanja. Ali lahko reko preberem bolje kot nekoč? Ali lahko pristopim tišje in bolj neopazno? Ali lahko izvedem ustrezen predložek in ob prijemu odigram igro z manj ali nič napakami?

Vzhajajoče sonce je med vožnjo pričaralo posebno vzdušje, ki se je ob prihodu razblinilo kot jutranja meglica. Nad najlepšim izmed tolmunov so gradili nov most, pri čemer je bila celotna struga razkopana, povezava med bregovima pa prekinjena. Razočarano sem se odpeljal do drugega lovišča, pripravil opremo, se oblekel in napotil do reke, kjer me je čakalo novo presenečenje. Sotočje obeh krakov reke, ki sem ga imel v spominu kot nedotaknjeno in

mirno oazo, je bilo popolnoma spremenjeno. Na nekdanj zaraščenih brežinah ni bilo več dreves, ki so bila očitno zaradi neurja porušena in nato požagana. Ena izmed brežin je bila na krajši razdalji celo popolnoma oguljena. Ker se narava neverjetno hitro opomore, se nisem obremenjeval s primanjkljajem vegetacije, bil pa sem občutno zmeden, saj takih sprememb resnično nisem pričakoval. Bistra se je očitno zelo spremenila. Kaj pa jaz?

Odločil sem se prihraniti spremenjeni del za konec in zabredel čez strugo proti večjemu izmed pritokov. Ko sem obšel naokrog plavajočo nutrijo, sem ob pogledu na skupino klenov končno lahko začel z ribolovom. Dobre situacije za najbrž nepotrebno ogrevanje sem se hitro naveličal, saj so se ribice ob vsakem metu zaganjale v vabo. Nato sem v prelivu nad poglobitvijo zagledal majhnega lipana. Tudi ta je hlastno pograbil posnetek sočne ličinke. Ob velikem številu ujetih lipančkov sem nadaljeval gorvodno in ob pogledu na manjši slap, pod katerim je bila voda nasičena z mehurčki, navdušeno začel premetavati vodo. Že po nekaj metih sem se razveselil male potočne postrvi, saj je bil ulov te vrste, ki je na Bistri še nisem ujel, ena izmed glavnih želja. Bila je v zelo dobri kondiciji z izjemo hrbtnih plavuti, ki je bila rahlo poškodovana, kot se to po navadi zgodi pri vloženih ribah. Podobno sem opazil okroglo brazgotino na enem izmed lipanov in ob dejstvu, da v tem revirju nikoli ne vlagajo, sem prišel do sklepa, da je poškodbo po vsej verjetnosti povzročila čaplja. In ribe so resnično izkazovale neverjetno preživetveno moč z borbenimi skoki in pobegi, kot da bi želele pokazati, zakaj so selekcijo preživele le izbranke. Ujel

Prijetno presenečenje iz mehurčkastega tolmana

Takšni lipančki so se vrstili eden za drugim.

sem še nekaj lipanov in ob prepričanju, da še ene potočnice zaradi njihove redkosti ne ujamem več, naredil nekaj zadnjih metov. Trzlaj na koncu vrvice, zateg in v mreži je bila še ena potočna

Najbolj dostopno lovišče ob znamenitem cevnem mostu

postrv. Bila je še lepša od prve, saj na njej nisem našel niti ene same napake. Čudovito, sem si rekel in se kot nutrija splazil na plano čez luknjo v zaraščeni brežini. Šele kasneje sem spoznal, da ribiškega dneva, polnega tako ekstremnih presenečenj in nasprotnih čustvenih nabojev, že dolgo nisem imel.

Še vedno rahlo rosen travnik je oživel, ko sem med vračanjem skoraj pohodil ogromno število žab in velikih kobilic. Sprehajal sem se prešerno in sproščeno, nakar sem na zadnjem jutranjem lovišču otrpil kot kamen. Pričakal me je prizor, ki bi si ga želel vsak ribič. V globokem tolmanu je za dolgim plapolajočim rastlinjem lebdela ogromna temna senca. Počasi sem naredil nekaj korakov nazaj, se sklonil in izostril pogled. Okolju popolnoma prilagojena riba, ki je zgledala kot podaljšek rastlinja, je bila zelo temna, zato me je zaskrbelo, da gre za sulca. Ker se je zdelo, da ima majhno glavo in zelo ošiljene plavuti, sem se vseeno odločil, da poskusim. Ker sulci ne jedo najraje majhnih ličink, sem najprej poskusil z majhno ličinko šaša, navezano na trnek številka 22. To se je izkazalo za skoraj usodno napako, saj v rastlinju nisem opazil skritih klenov, ki so se pogнали za ličinko. Ob popolnem predlošku sem živčno popustil napetost v vrvici, ko je ta potovala mimo velike ribe in po ustih požrešnih klenov. Na srečo se niti eden od njih ni sam zapel in takoj, ko je bila muha mimo ribe, sem jo hitro spravil na suho ter razmislil o naslednji izbiri. Izbral sem precej večji posnetek, ga lepo predložil in uzrl, kako se je riba zvila v stran, po želji, da se okrepča. Hop, pa te imam. Takoj po zategu sem zagledal pikčasto telo. Utrip se mi je pospešil in noge so se mi zatresle, na koncu trnice pa se je zvijala trofejna potočna postrv. Med napetim, a kratkim bojem je riba večkrat izginila pod debli dreves ali rastlinjem, da mi je zastal dih. V zad-

Majhna potočnica z velikim potencialom

Zaraščene brežine in globoka struga s podvodnimi gozdovi plapolajočega rastlinja.

Ulov, ki se ga bom še dolgo spominjal.

njih izdihljajih tako moje kot tudi postrvje moči sem jo le zajel v podmetalko. Ob globokem izdihu sem se počutil lahkega, kot da lebdim v zraku, čeprav sem bil zakopan globoko v blato. Po

kratkem slikanju in trenutku občudovanja je riba mirno zaplavala nazaj proti svojemu mestu in izginila med zibajočim rastlinjem.

Po prehodu hladne fronte se je ozračje zvečer precej shladilo, nad reko pa so se začele pojavljati meglice. O večernem skoku ni bilo ne duha ne sluha, zato sem za lov v prvem tolmunu s seboj vzel le »nimfarsko palico«. Ob slepem prelavljanju temnega in globokega kontra toka sam začutil rahlo zaustavitev ter po zategu veliko težo. Povlekel sem močneje in po nekaj trenutkih počasnega otresanja se je na površini prikazal sulec. Nesrečneža sem kljub lahki opremi in zmedenosti, ki se me je ponovno lotila, v mrežo spravil v manj kot minuti. Hitro sem ga odpel in pridržal v vodi še nekaj sekund, dokler se ni streznil in sunkovito odplaval nazaj v globine. Medtem sem poleg potopil palico in si označil mesto razdalje, ki je ustrezala njegovi dolžini. Kasneje sem jo izmeril in dolžina je bila daljša od metra.

Naveličan ličinkarjenja sem preostali del dneva lovil le še na suho muho. Sploh manjše ribe so muho opazile tudi od daleč in se kar pognale za njo. Z namenom še zadnjega obujanja spominov sem šel prav na mesto, kjer sem ujel svojega prvega lipana. Čeprav je bilo stojišče enako kot nekoč, sem se počutil drugače. Zavedal sem se, kako sem postavljen, kam mečem in zakaj, ter bil vsak trenutek pripravljen na zateg. Gmota grmičevja, ki mi je nekoč onemogočala metanje, je bila sedaj preprosto izničena s spremembo smeri in višine meta. V okolju, ki sem mu bil nekoč popolnoma podrejen, sem zdaj občutil nadzor in sproščenost. Ujel sem nekaj lipanov in se ob pogledu na zadnjega, najmanjšega, zamislil. Morda pa se srečava spet, čez nekaj let. V spremenjeni reki, v drugačni obleki.

Besedilo in fotografije: Domen Guštin

Otroci so se preizkusili tudi v kastingu.

ŠTEVILNE AKTIVNOSTI SO NAMENJENE MLADIM RIBIČEM

Prvi julijski konec tedna smo v Ribiški družini Tolmin pripravili zdaj že tradicionalni tridnevni tabor za mlade muharje. Pestro dogajanje ob vališču v Modreju ter na rekah Tolminki in Bači je napolnilo urnik in izpolnilo vsa pričakovanja naše mladinske ekipe in nekaterih gostov. Izpilili so tehnike muharjenja in vsaj osvojili osnove kastinga, nadgradili umetnost vozlov in vezenja muh, se podučili o etiki in kodeksu slovenskih ribičev ter o življenju v vodi, ki je pomemben za prehranjevalno verigo.

Tabor je sicer del projekta Muhar, ki se izvaja na podlagi potrjene Strategije lokalnega razvoja LAS Alpske reke in je sofinanciran

Mladi ribiči so v teoriji in praksi spoznavali, kaj so enodnevnice in kako pomemben del sladkovodnih ekosistemov predstavljajo. Vzorce so s pomočjo našega znanega ribogojca Dušana Jesenška vzeli iz reke Tolminke in na podlagi prepoznanih žuželk ugotovili, da gre za izjemno čisto reko.

Mentor Boštjan Jakopič je imel z ribiškimi nadebudneži polne roke dela na Tolminki

**Sofinancira
Evropska unija**

Tovariška pomoč mladim ni vprašljiva

Zadnji dan tabora je sledil ribolov na reki Bači, kjer so nekateri ujeli zavidljivo število šarenk.

s sredstvi Evropske unije iz Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo 2021–2027, kjer ribiška družina spodbuja muharjenje v lokalnem okolju. Skupaj bomo poleg taborov v projektu izvedli nič manj kot 60 delavnic v osnovnih šolah in vrtcih, organizirali 30 vodenj z mentorjem za mlade, 36 tematskih večerov, tri ribiške piknike in tri vodene ribolove za ženske.

Kot namreč ugotavljamo, imajo mladi težavo, da se težko vključujejo v ribištvo, če nimajo ožjih družinskih članov ali znancev, ki jim lahko predstavijo muharjenje. Tudi tisti mladi, ki so že člani ribiške družine, nimajo vedno na voljo mentorjev, ki bi jih lahko peljali za vodo. Zato želimo mladim predstaviti prvi stik z muharjenjem in našimi ribjimi vrstami, mentorstvo profesionalnih ribiških vodičev in ribiški tabor za tiste, ki se prvič srečujejo z muharjenjem in za tiste, ki so že člani družine.

Otroci in mladostniki se tako naučijo osnov muharjenja, v naslednji fazi pa tudi nadgrajujejo in razvijajo ribolovne veščine, spoznavajo pomen varstva narave ter gradijo trajna prijateljstva v prijetnem in spodbudnem okolju.

Besedilo in fotografije: Blaž Močnik

MLADINSKI RIBIŠKI TABOR RD MOZIRJE 2026

VZGOJA MLADIH RIBIČEV ZA PRIHODNOST

V Ribiški družini Mozirje se zavedamo, da je delo z mladimi temelj ohranjanja ribiške tradicije, spoštovanja narave in odgovornega ravnanja z vodnimi ekosistemi. Prav zato že vrsto let organiziramo mladinski ribiški tabor, ki mladim ponuja priložnost, da se ob izkušenih mentorjih učijo ribolova, spoznavajo naravo in razvijajo vrednote, ki jih bodo spremljale vse življenje.

Letos je tabor potekal med julijskim vikendom, z eno nočjo skupnega bivanja ob jezeru, kar je mladim omogočilo pravo taborniško izkušnjo, polno druženja, učenja in nepozabnih trenutkov.

Od 99 mladih članov v RD Mozirje se je poletnega tabora udeležilo 27 mladincev.

Ribolov, tekmovanje in učenje ob vodi

Mladi udeleženci so se že prvi dan preizkusili v ribolovu, kjer so pokazali svoje znanje, potrpežljivost in spretnost pri

ravnanju z ribiško opremo. Tekmovanje naslednji dan pa je potekalo v prijateljskem duhu. Mentorji so ves čas skrbeli za varnost, pravilno rokovanje z ulovom in spoštovanje pravil etičnega ribolova.

Ob tem so se mladi učili:

- prepoznavanja ribjih vrst,
- pravilne uporabe ribiškega pribora,
- odgovornega vračanja rib v vodo,
- osnov varnega gibanja ob vodi,
- skrb za čisto okolje, vodnih habitatov in njihovega življa.

Veselje ob večkratnem ulovu

Večerni kres in druženje z mentorji

Ko je sonce zašlo, se je tabor preselil ob večerni kres, kjer so se mladi ribiči z mentorji družili, pripovedovali zgodbe, se smejali in delili izkušnje iz dneva. Kres je ustvaril posebno vzdušje, ki je mladim ostalo v lepem spominu – občutek pripadnosti, topline in skupnosti, ki ga lahko ponudi le tabor ob vodi.

Druženje ob kresu

Zmagovalci tekmovanja mladih ribičev v lovu krpa in amurja

Mladi ribiči in čudoviti krap

Seznanitev s programom tabora

Mentorji so poudarili, da je prav takšno druženje ključno za vzgojo mladih ribičev: ob ognju se učijo medsebojnega spoštovanja, odgovornosti, sodelovanja in ljubezni do narave.

Plavanje v ribniku Gaj Mozirje

Posebnost tabora v soboto je bilo plavanje v ribniku Gaj, ki je mladim prineslo sprostitev po tekmovalnem delu dneva. Pod nadzorom mentorjev so se otroci varno kopali, se igrali v vodi in uživali v poletnem dnevu, ki je dodatno okrepil občutek skupnosti in povezanosti.

Zajem velikega ploščiča

Izkušnja, ki gradi prihodnost

Mladinski ribiški tabor RD Mozirje je tudi letos dokazal, kako pomembno je vlagati v mlade. Z znanjem, ki so ga pridobili, in izkušnjami, ki so jih doživeli, bodo ti otroci nekoč postali odgovorni ribiči, varuhi narave in nosilci tradicije, ki jo v Mozirju skrbno ohranjamo že desetletja.

RD Mozirje se za uspešno izvedbo mladinskega tabora zahvaljuje vsem mentorjem, prostovoljcem in podpornikom, ki so omogočili izvedbo tabora ter s tem prispevali k vzgoji nove generacije mladih ribičev.

Besedilo in fotografije: Branko Hriberšek

V ŽIREH PRVIČ ORGANIZIRALI TABOR MLADIH MUHARJEV

V letošnjem letu je ribiška družina Žiri prvič organizirala muharski tabor za mlade ribiče ter tudi vse ostale člane, ki so si želeli osvežiti znanje v sladkovodnem ribištvu. Kot ena manjših ribiških družin na območju celotne Slovenije ima tudi RD Žiri prioriteto, da ohranja članstvo. Ker pa želimo k temu športu pritegniti več mladih, smo organizirali tabor. Prav s takimi dejavnostmi oz. organiziranimi srečanji nadebudnih ribičev željnih izpopolnjevanja in novih znanj želimo popestriti dogajanje v RD. Ker je eden izmed ciljev delovanja ribiške družine spodbujanje članov za stalno strokovno izpopolnjevanje, sodelovanje z drugimi ribiškimi družinami, vzgoja članov, predvsem mladine, se mi zdi, da je organizacija muharskega tabora odlična priložnost za vsakega posameznika, da osveži in izpopolni znanje tako v teoriji kot tudi v praksi. Sam pričetek je bil seveda namenjen pozdravnemu govoru predsednika RD in pa vodji tabora. Muharski tabor je potekal na sedežu ribiške družine Žiri, in sicer z zborom v ribiškem domu, kjer je tudi ribogojnica. Po prihodu in krajšem pozdravu so se udeleženci lahko malo okrepčali z zajtrkom in pripravili na nadaljevanje tabora. Po uvodnem prikazu entomologije in razlage teorije vezanja muh je vodja tabora pokazal, kako se veže umetne muhe in skupaj so z udeleženci naredili nekaj muh, ki so jih kasneje na praktičnem delu tudi s pridom uporabili. V prostorih ribogojnice smo mladim prikazali, kako se skrbi in

Pomoč pri zajemu ribe

Sreča in veselje pri ulovu

Sreča in veselje pri ulovu

vzreja potočne postrvi. Sledila sta praktični prikaz tehnik muharskih metov ter vaja na suhem. Seveda pa brez prikaza pravilne priprave ribiškega pribora ni šlo. Že pri metih na suhem se je videlo, da je muharski tabor edina pravilna odločitev, da se mladim prikaže pravilne tehnike metov. Po zabavnem učenju je sledil ogled ribogojnice, kjer smo skupaj z gospodarjem in ribogojcem pogledali sadove trdega dela, ki se odraža v vzgoji mladice potočne postrvi in pri vzgoji šarenke, namenjene za prodajo.

Sledilo je odlično kosilo, ki ga je pripravil predsednik RD Žiri. S polnimi želodci so bili udeleženci tabora pripravljeni še na zadnji teoretični del, in sicer predstavitev revirjev RD Žiri in pa dela čuvajev, ki nam ga je lepo predstavil vodja čuvajevske službe RD Žiri. Sledil je najpomembnejši del tabora – ribolov v delu Sore, s katerim dobro gospodari RD Žiri. V revirju 16/A1 so mladinci skupaj z mentorji, ki so skrbeli za varno muharjenje, teorijo spremenili v prakso. Po uvodni pripravi in izbiri prave muhe se je ribolov pričel. Na vrsto so prišli prav vsi udeleženci tabora in tudi ribolov je bil uspešen, kar so potrdili nasmehi na obrazih mladih ribičev. Po skupnem ribolovu se je tabor preselil nazaj v ribiški dom, kjer so udeleženci ob večerji izmenjevali vtise iz ribolova, seveda pa je to tudi čas za izmenjavo zgodbic ter predvsem za druženje med novimi, mladimi in starejšimi člani. Tako kot vsaka lepa stvar se je tudi naš tabor zaključil s polno mero novega znanja. Ker je bil tokratni tabor prvi, pa imamo prostor za izboljšave v prihodnjih letih. Ker je tabor naletel na dober odziv, ga bomo v prihodnje leto ponovili ter povabili na tabor člane RD Žiri in sosednjih ribiških družin. V RD Žiri se zavedamo, da je prioriteta dela ohranjanje članstva in delo z mladimi.

Vsem želim dober prijem!

*Besedilo in fotografije:
Jan Gantar, predsednik RD Žiri*

Prikaz ribolova

Muharski tabor je potekal v ribiškem domu.

Prvi muharski meti

Aleksander Rebula

1963–2026

Sašo je bil predan ribič, prijatelj in človek, ki je velik del svojega življenja namenil naši ribiški družini. S svojim delom, znanjem in nesebičnostjo je pustil neizbrisen pečat.

Dolga leta je sodeloval v izlovni ekipi, opravljal številna dela v ribogojnici ter pomembno prispeval k razvoju naše družine. Bil je eden izmed pionirjev organizacije muharskih tekmovanj in med prvimi, ki so tekmovanja pomagali postaviti na zemljevid. Kasneje je z enako predanostjo organiziral številna ribiška tekmovanja ter vedno z veseljem prispeval svoj čas, izkušnje in dobro voljo.

Za vse, kar je storil za našo ribiško družino, smo mu iskreno hvaležni. Njegovo delo, predanost in prijateljstvo bodo ostali kot trajen del naše skupne zgodovine, spomin nanj pa bo ostal med nami.

Družini, sorodnikom in vsem njegovim prijateljem izrekamo iskreno in globoko sožalje.

RD Kranj

Rajko Hafner

1954–2026

Z žalostjo smo se poslovili od našega dolgoletnega člana Rajka Hafnerja, ki je s svojo predanostjo in pripravljenostjo, da vedno pomaga, pomembno prispeval k delovanju našega ribiškega društva.

Dolga leta je vestno in odgovorno opravljal funkcijo disciplinskega tožilca, pri svojem delu pa je vedno izkazoval poštenost, načelnost in skrb za dobrobit društva. S svojim znanjem, izkušnjami in pripravljenostjo pomagati je pustil trajen pečat v našem društvu.

Za vse, kar je storil za naše društvo, se mu iskreno zahvaljujemo in ga bomo ohranili v trajnem in spoštljivem spominu.

Njegovim svojcem, sorodnikom, prijateljem in vsem, ki so ga poznali, izrekamo iskreno in globoko sožalje.

RD Kranj

Jože Jelačič

1959–2026

Po dolgotrajni zahrbtni bolezni smo se v ponedeljek, na državni praznik, 17. avgusta 2026, sorodniki, ribiški tovariši in drugi poslovili od priljubljenega člana Ribiške družine Medvode Jožeta Jelačiča z ljubljanskega Broda.

Zgodnje mladosti Jože ni imel lepe. Ko je dopolnil pet let, je oče odšel od doma in se ni nikoli več vrnil v Tacen, kjer so bili doma. A mali Jože tega niti ni dojel, saj je mama Mari kot samohranilka zanj in

za pet let starejšo sestro Mileno vzorno skrbela ter ju – kot pravimo – pripeljala do lastnega kruha.

Po osnovni šoli se je Jože izšolal za orodjarja, kasneje pa je šolanje nadaljeval na srednji tehnični strojni šoli. Po opravljenem vojaškem roku se je zaposlil v tovarni Kovinsko okovje Tacen (KOT) na delovnem mestu konstruktor-orodjar. Leta 1995, po propadu tovarne KOT, se je zaposlil kot voznik g. Lojzeta Peterleta, ko je bil ta predsednik stranke **Slovenski krščanski demokrati**. Na to službeno obdobje je bil zelo ponosen do svojih zadnjih dni. Nato je dobil Jože službo v **Pisarni Evropskega parlamenta** v Sloveniji. Tam je bil zaposlen nekaj mesecev, nato pa se leta 2001 prijavil na razpis za voznika na **veleposlaništvu Republike Irske**. Na tem delovnem mestu je ostal do upokojitve v letu 2023. Na veleposlaništvu je hitro dosegel veljavo spoštovane osebe. Ob odhodu v pokoj so se mu za sodelovanje pisno zahvalili prav vsi veleposlaniki, ki so v letih njegovega službovanja predstavljali Republiko Irsko v Sloveniji.

V mladosti – in tudi vsa leta do konca življenja – je bil Jože strastno zagledan v naravo. Že zelo zgodaj, star le nekaj let, je s stricem ribaril

ob Savi. Jožetova rojstna hiša v Tacnu je od reke odmaknjena le nekaj skokov čez sosedov travnik. Težko je prenašal onesaženje reke. Vsaj enkrat na leto, običajno pa po vsaki povodnji, si je vzel čas in očistil del Savinega brega v bližini njegove domačije. Ribičem Ribiške družine Medvode na tistem delu levega brega Save ni bilo treba nikoli opravljati spomladanskega čiščenja brežin. Prav po otroško se je vsakokrat razveselil sleherne jate ribjih mladice, ko jih je po vsakodnevem spomladanskem oprejanju ugledal ob bregu.

K reki ga niso pritegnile le ribe, pač pa tudi čolni, ki so pogosto drseli tako rekoč mimo njegove rojstne hiše. Zato ni naključje, da mu je mama že pri 12 letih dovolila včlaniti se v brojski kajak-kanu klub Rašica, ki se je kmalu zatem preimenoval v Kajak-kanu klub Tacen, sedež društva pa ohranil na Brodu. Veliko je treniral in hitro napredoval v zelo dobrega mladega kanuista. Tekmoval je tudi v tujini, večkrat pa se je udeležil mednarodnega maratona v spustu od Brežic do Zagreba.

Leta 1976 je preživel hudo prometno nesrečo. Dogodek in kasnejše okrevanje pa sta mu sunkovito spremenila cilje. Opustiti je moral aktivno kajakaštvo, v klubu pa je ostal še dolgo vrsto let in se vključeval v klubsko delo kot sodnik na domačih tekmah na Brodu, pa tudi v tujini. Druge aktivnosti je opustil in si vzel čas ter nadgradil poklicno izobrazbo s srednje tehnično.

V mladosti, pa tudi kmalu po končani rehabilitaciji, je hodil na Šmarno goro. Na vrhu ali vsaj na sedlu je bil vsaj po dvakrat na teden. Na šmarnogorski Grmadi je tudi redno kresoval; najprej v času službovanja v tovarni KOT, kjer so imeli ekipo za druženja ob pustovanjih, kresovanjih in martinovanjih, nato pa še vrsto let po propadu te nekoč pomembne lokalne tovarne. Rad je smučal in tekkel na smučeh. Nekajkrat je v teku na smučeh zastopal celo veleposlaništvo Republike Irske na Teku gospodarstvenikov, diplomatov in politikov na Pokljuki.

Vseskozi pa je tudi ribaril. V rekah, jezerih in na morju. V sladkovodno ribištvo se je vključil januarja 1970, seveda v mladinsko sekcijo. Marca 1989, ko je bil že polnopravni član Ribiške družine Medvode, je opravil ribiški izpit, septembra 1991 pa še izpit za izvajalca elektroribolova. Kot funkcionar v naši ribiški družini je bil v mandatu od marca 2022 do marca 2026 član disciplinskega razsodišča.

Vrsto let je ribaril na morju v povsem moški zasedbi, ki jo je skoraj v celoti sestavljal sam. Veliko lepih trenutkov smo skupaj preživeli ribiči, ki smo se sprva spoznali v Ribiški družini Medvode, nato pa še na enotendenskih druženjih na otoku Pašman. Prav zato se sami imenujemo kar Pašmanci. Andrej, Bine, Jože L., Jože Z., Jure, Marko in Rajko, kdaj pa kdaj še Danilo, Slavko in Tine ne bomo nikoli pozabili Jožetove spretnosti pri peki sveže ujetih rib na »gradeli«, njegove razsodnosti pri ribolovu in predvsem vab, ki jih je Jože izdeloval že prej za lov sulca ter kasneje še za raznovrstne morske ribe. Bil je izredno inovativen in kot orodjar je vedno znal najti rešitev za na videz nerešljivo težavo. Inovativnih rešitev pa ni našel samo pri obdelovanju kovin, pač pa tudi pri lesu.

Jože, počivaj v miru med tebi ljubima Šmarno goro in Savo. Naj Ti bo lahka zemlja slovenska.

Za skupino »Pašmancev« in drugega članstva RD Medvode

Marko Koračin

Jure Lovraković

1943–2026

V juliju nas je pretresla novica, da se je od velenjskih ribičev za vedno poslovil Jure Lovraković. V ribiške vrste je vstopil 2019.

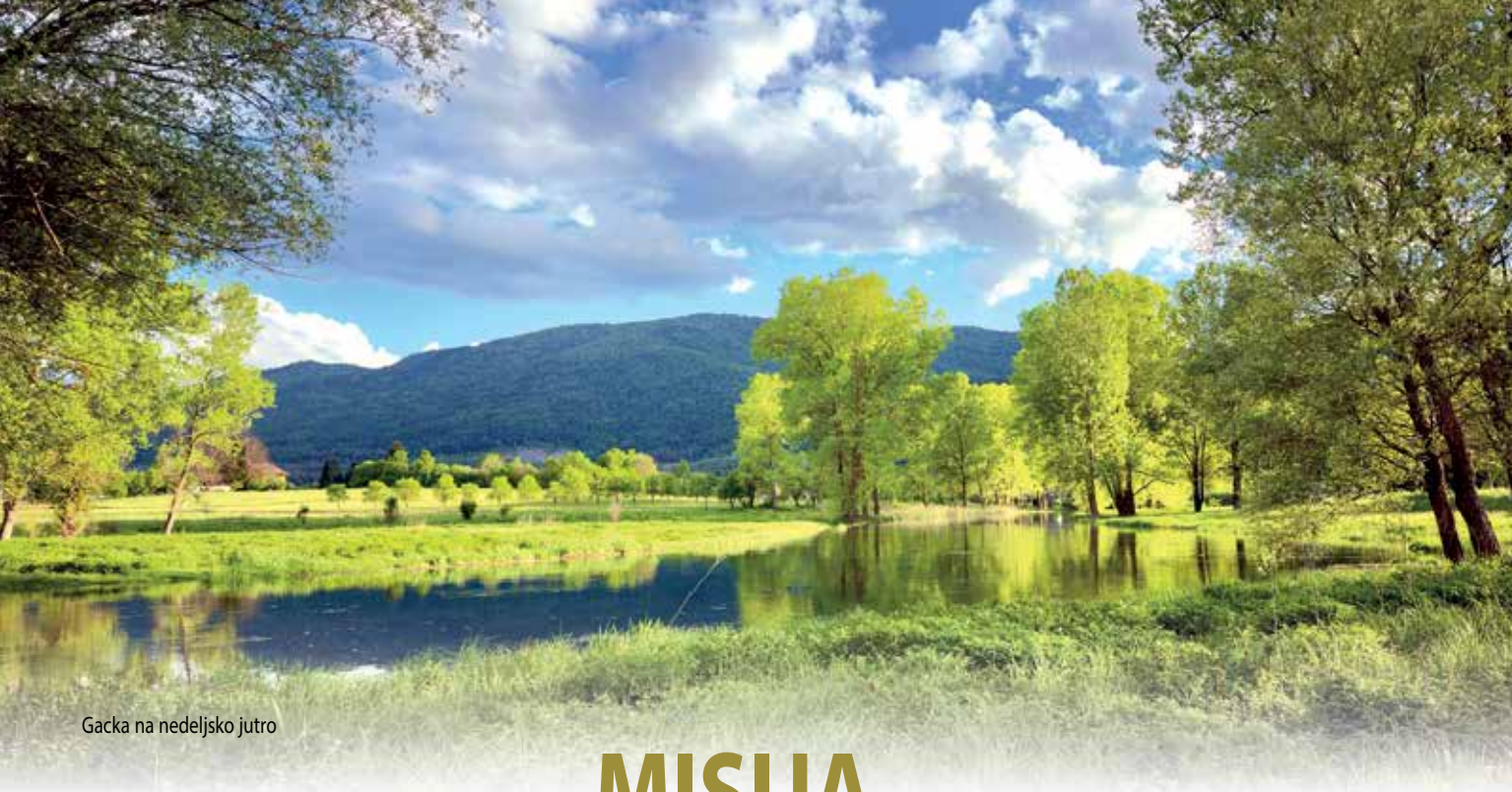
Želja po tekmovanju na družabnih srečanjih so bila odločilna, da si opravil izpit za športnega ribiča in si tako pridobil pravico do udeležbe na tekmovanjih. Poznali smo te kot vestnega in mirnega ribiča, ki si rad užival v miru Škalskega jezera in se veselil prijemov rib, ki si jih z veliko spoštljivosti vračal nazaj v njihovo vodno krajstvo.

Od Jureta smo se ribiški tovariši poslovili na pokopališču Podkraj.

Pogrešali bomo tvoj prijazen pozdrav in srečanje ob vodi s teboj. V naših srcih bo za vedno ostal spomin nate, Jure.

Počivaj v miru!

RD Velenje

Gacka na nedeljsko jutro

MISIJA MEHKOUSTNA POSTRV (2. del)

Vreme nama ni bilo naklonjeno in v močnem dežju sva prevozila skoraj polovico Hrvaške. Kasneje se je izkazalo, da je bila to v resnici na žalost tudi zadnja omemba vredna količina dežja v tem poletju, takrat pa sem si seveda želel, da je ne bi bilo. Naslednji dan se je precej močno deževje še vedno nadaljevalo in po ureditvi dovolilnic in obveznih jutranjih dolžnosti sva sredi dopoldneva, kljub nalivom in precej povišani reki, nekako le pričela z ribolovom. Ne duha ne sluha ni bilo o kakšni aktivnosti rib na vodni gladini ali v vodnem filmu, kar je za reko Gacko sicer značilno, zato sva se po dobri uri in eni sami ujeti šarenki na malo potezanko vsa premočena odločila, da imava dovolj. Sledil je veliko bolj prijeten popoldan ob hrani, pijači in vezavi muh s pomočjo drobnega seta, ki ga za vsak slučaj vedno nosim s seboj na ribolovne poti. V kletnih prostorih sva tudi razprostrla vso mokro opremo v upanju, da je bova do konca tedna več potrebovala. Tam se tudi pozabil dežno jakno, ki še vedno čaka na moje snidenje s prijateljem Milanom. Čeprav je Paul izredni in priznani vezalec, ki redno tudi predstavlja svoje vezalne veščine, med drugim jih tudi poučuje v zadnjem času predvsem na daljavo, znamenite grbice z reke Gacke pred tem ni poznal. Slišal pa je zanjo, ker mu jo je omenjal najin skupni prijatelj Hans Veilenmann. Seveda sva zato najprej poskrbela, da je po nekaj poizkusih osvojil vse pomembne prvine vezanja te znamenite muhe, ki je mimogrede precej bolj pomembna in uporabna, da bi jo uporabljali le na tej reki in na tem delu Hrvaške. Žal je večina predvsem mlajših muharjev niti ne pozna, še bolj boleče pa je to, da niti ne ve, kaj bi z njo počela. Gre za neobteženo ličinko modrokrilih zelenk (BWO), ki je tik pred tem, da se preobrazi v odraslo -krilato žuželko. Slednja je nato stadij tako imenovane levinke ali subimaga, ki ga v angleškem jeziku imenujejo »dun«. Od zadnjega stadija - prelke jo ločijo predvsem motno neprosojna krilca. Zakaj sploh omenjam vse skupaj? Gre za zelo običajno dogajanje na vodi, marsikje in ne samo na reki Gacki, ko vidimo na površini omenjene odrasle žuželke in kroge, ki jasno kažejo na ribjo aktivnost in hranjenje, naši posnetki le-teh

Šarenka iz Gacke na malo potezanko

Večerna vezava maksimalno obteženih ličink

Šarenka na težko ličinko

Vaja vezave grbic

Potočna postrv iz Gacke

pa niso uspešni. Tu in tam morda prelisičimo kakšno ribo, a v sebi dobro vemo, da pravih stvari nismo zadeli. Ribe se takrat v veliko primerih hranijo prav s temi ličinkami, ki se približujejo površini in pripravljajo na levitev. Na svoji poti navzgor po vodnem stolpcu namreč pridejo do tako imenovanega vodnega filma pri površini, ki naj bi imel malo drugačne fizikalne lastnosti in jih tam nekaj časa tudi zadrži. Ob stiku z gladino se prične tudi prej omenjena levitev, ki predstavlja za ribe najlažje ulovljiv stadij oziroma trenutek, ki ga s pridom izkoriščajo. Obenem se lahko ribe takrat tudi na nek način dobesedno selektivno »zaklenejo« in jedo ter iščejo bolj ali manj samo to ličinko, ki se drži gladine od spodaj in se pripravlja ali pa je že začela s procesom levitve. Za posnemanje prve uporabljamo lahko grbico, za drugo pa znane vzpenjače (ang. emergers), ki so pol v vodi s krili na gladini, namesto repa pa imajo svetlejša vlakna, ki ponazarjajo hitinski eksuvij. Največji problem pri vsem skupaj je razenje muhe, ki jo hitro izda in riba jo mirno zavrne. Na reki Gacki se tega zelo težko rešimo in potrebnih je kar nekaj dobrih metov s primerno dolgo predvrvico, da je predložek vsaj približno naraven. Teoretično vse lepo in prav, le da se ta dva dneva na gladini Gacke ni dogajalo popolnoma nič. Povišana in občutno hladnejša voda je naredila svoje, tako da sva ostala primorana na muharjenje v globinah. Poleg grbic sem zato za vsak slučaj zvečer navezal tudi nekaj, kolikor se je dalo obteženih ličink omenjenih enodnevnih,

saj sem predvideval, da se bo naslednji dan vse odvijalo bolj ali manj globoko. Na koncu so ličinke zaradi vseh obtežitev s svojo silhueto še komajda izgledale na meji normale in precej debelejša, kot bi jih normalno vezal. Volfram dodatek pod oprsje in še svinčena žička pod zadkom na trnkah, številka dvanajst, sta pač naredila svoje, vendar sta mi prišla naslednji dan še kako prav.

Precej sončna in rahlo vetrovna nedelja s povišano vodo je prikazala reko Gacko v povsem drugačni luči. Na obisk se nama je pripeljal še prijatelj Joško in glede na to, da sta prijatelja morala po nekaj letih ne druženja marsikaj nadoknaditi, sta precej več uživala v pogovorih, kot v resnici lovila. Morda je sta bila kriva tudi vodostaj in že prej omenjena popolna odsotnost rib na površini. Vseeno pa smo uspeli ujeti nekaj šarenk, nekaj nam jih je tudi ušlo. Po trmastem prepričevanju sem ob povratku k hotelu prelisičil tudi eno potočno postrv precej zanimivih barv. Ribe je bilo težko najti in še težje priti do njih z muho. Ličinke, navezane prejšnji večer, so prišle še kako prav, pa tudi posebej obtežene postranice, ki jih drugače praktično nikoli ne uporabljam. Tudi epoksi gamarus, izum pokojnega Iva Kajžnika in verzija/darilo prijatelja Karla, so bili prava izbira. Dokler jih seveda nisem porabil. Vodno rastlinje in globine v reki namreč niso prizanesljivi in v tokrat še malo bolj zahtevnih pogojih je reka pač vzela svoj davek. Vse to je del prilagoditve na pogoje, če želiš vsaj nekaj ujeti. Po nekaj urah sem tudi jaz popustil in vse skupaj se je prelevilo predvsem v druženje s prijatelji v prijetni okolici znamenitega hotela. Podobne izkušnje je imela tudi ekipa sotrpinov iz Švedske in Italije, ki so se nam kmalu pridružili, ker je očitno upanje na ribolov na površini izpuhtelo tudi pri njih.

Poizkus fotografije prve ribe iz Bune v mreži

Paul z eno od mehkoústnih postrvi

Paul med utrujanjem

Naslednje jutro sva, nevede brez moje dežne jakne, nadaljevala pot proti Hercegovini. Drugi poizkus na mehkoústno postrv sva načrtovala na reku Buni, saj je bila Neretva (po podatkih lokalnih ribičev za muharjenje v najbolj znanih mestih za mehkoústno postrv gorvodno) previsoka in praktično nelovna. Problem omenjenega revirja pa je bilo, poleg višjega vodostaja, v zadnjih dveh dneh pravkar končano prvo in drugo kolo državnega prvenstva Bosne in Hercegovine v muharjenju. Ker ni bilo neke druge izbire, sva tudi to vzela nekako v zakup in v zgodnjih popoldanskih urah prispela na najin zadnji cilj potovanja. Vse skupaj se je začelo z ribolovom kar neposredno iz restavracije, kjer smo skupaj s prijateljem Željkom opazili nekaj rib, ki so se hranile na površini.

Še nikoli nisva lovila dobesedno ob mizi na naravnem otoku sredi reke, ki je med drugim tudi del ponudbe restavracije in kljub nekaj prijemom rib do rok nisva pripeljala nobene od njih. Je bilo pa vsekakor zabavno, tudi natakarnjem, ki so vidno navijali za naju. Po obvezni tradicionalni proceduri BiH dobrodošlice smo odšli na resni del ribolova kakšen kilometer ali dva dolvodno.

Kolega sta odšla skupaj proti toku v hitrejši in plitvejši brzice, jaz pa sem ostal v neposredni bližini avtomobila in takoj zabredel v vodo. Izposodil sem si nekaj večjih svetlečih in težkih muh, obenem pa v glavi nosil idejo, da ne bom lovil na blizu, kjer so tam verjetno lokalni tekmovalci prelovi bolj ali manj vse, kar je bilo možno. Tako sem na konicah prstov globoko v Buni metal, kolikor je le šlo, popravljaj vrvico in skušal loviti v globljem kanalu, ki sem ga videl na sredini reke. Nekako me je spominjal na Kolpo pri Bilpi. Nemudoma sem pogrešal dvoročno »trout switch« palico, ki bi mi prišla še kako prav. Tako pa sem se zadeve lotil z zvestim devet čevljinim GLX-om #4, ki me skupaj z osmico običajno spremlja na vseh ribiških potovanjih. V enem od prvih metov, vsekakor v prvih nekaj minutah ribolova, ko sta prijatelja še brodila ob bregu po vodi navzgor, sem imel prvi prijem. Takoj je bil problem, ker se mi je vrvica dotikala roba omenjenega vzdolžnega kanala, riba pa se je borila znotraj. Do konca upognjena štirica se je v toku

komajda držala in moral sem ribi popuščati, saj sem čutil, da je predvrzica na meji, da se pretrga. Ali so to tako dobri borci ali pa je svoje naredil močan tok, vsekakor sem imel kar precej dela. Na sreči se je manever rahlega popuščanja izkazal za dobrega, saj je riba po nekaj časa prišla ven iz kanala na strani dolvodno, približno dvajset metrov pred brzicami. Vrvica mi je že pred tem zapustila kolesce in v rokah sem imel le še barvno pletenico. Vidno precej bolj utrujena je riba v toku še vedno predstavljala za palico močan zalogaj in šele, ko sem jo spravil bliže bregu, v počasnejši tok, sem jo lahko pripeljal do mreže, v kateri se je prav priročno tudi sama odpela. Čudovita mehkoústna postrv, glede na oznake na palici okoli štiriinpetdesetih centimetrov, a precej drugačnih in bolj bledih barv kot tista iz Jadra. Potreboval sem seveda fotografijo, a moje žvižganje in klicanje ni prišlo do ušes v brodenje zatopljenih kolegov. Tako mi ni preostalo drugega, kot da sem pač naredil nekaj poizkusov slik v mreži in v roki. Spomin imam, ni pa kaj prav kakovostnega, kar se slike tiče. Medtem sta soborca že pričela loviti. Za šalo sem priklopil lokalne mobilne podatke in po telefonu poslal Željku eno od slik, v kateri se lepo

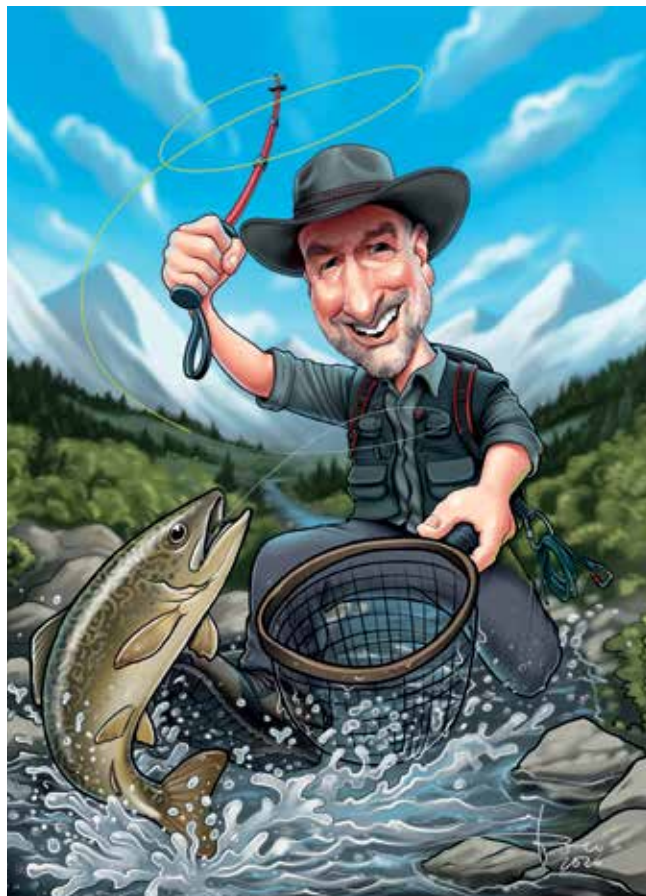

Ena od rib drugega dne

vidi omenjeni ulov. Nato sem opazoval reakcijo. Najprej kriljenje z rokami v stilu, zakaj ga nisem poklical, malo kasneje pa le še dvignjeni palec in vsi skupaj smo nadaljevali. Po nekaj metih se je zadeva ponovila, vendar ko sem prišel z utrujanjem, se mi je riba snela. Vsekakor podobnih dimenzij in s podobno naloženo palico. Normalno sem nadaljeval, saj je bilo moje potovanje že v bistvu rešeno. Ko pa se je zadeva ponovila še tretjič, sem le preveril muho in ugotovil, da je trnek odprt in da ne drži več. Po čisti neumnosti sem tako izgubil še dve ribi. Nato sem v kakšni uri in pol ulovil še štiri manjše ribe, vse mehkoustne postrvi med tridesetimi in štiridesetimi centimetri, na svoje muhe, ki pa so šle ven bistveno lažje in hitreje, kar je popolnoma razumljivo. Še vedno mi je bilo žal tiste druge in tretje, ki sta odšli po svoje. Voda je bila izredno mrzla in vsake toliko sem se šel pogret na obalo, saj sem med ribolovom stal zelo globoko, kolikor se je le dalo daleč od obale. Ko sem mirno sedel na travi, saj sem ujel zase že več, kot sem upal, sem opazil ribo, ki je pobirala s površine. Vse skupaj je bilo problematično le z vidika razdalje in lokacije, saj je pobirala na drugi strani glavnega toka bližje nasprotni obali. Potreboval sem kar nekaj metov in veliko popravljanj vrvice, da sem jo dosegel in kmalu je vzela tudi mojo veliko suho muho. Kasneje se je izkazalo, da je bila to prva od dveh potočnih postrvi, ki sva jih ulovila na tej reki, in je bila velika okoli petintrideset centimetrov. Gorvodno v hitrejših delih in brzicah ni bilo uspeha, verjetno je ta lokacija ena od tistih, ki so jo tekmovalci preko vikenda dodobra prelovali. Vmesni deli pa so mi omogočili ulov še dveh manjših mehkoustnih postrvi. Paul je nato poizkusil še na predelih, kjer sem prej lovil jaz, vendar brez uspeha. Očitno sem tudi jaz tam napravil nekaj škode, tako da je moral na svojo prvo mehkoustno postrv počakati do trenutkov pred večerjo. Pred restavracijo so se namreč pojavile ribe, ki so veselo jedle s površine in ena od ulovljenih z njegove strani tisti večer, poleg šarenk, je bila tudi prva prava mehkoustna postrv. Zadnji dan

ribolova smo se odpravili naravnost na mojo lokacijo in naredili pravilno potezo. Paul je po nekaj časa ujel štiri, na enak način kot jaz prejšnji dan in celotno potovanje sva že lahko povzela kot uspešno. Za kosilo smo se še premaknili rahlo gorvodno, kjer se reka zoži in postane malo hitrejša. Lovil sem samo še jaz in prejšnjim ulovom dodal še nekaj mehkoustnih in eno potočno postrv običajnih dimenzij med trideset in štirideset centimetri. Zanimiv del med hišami in pod vrbbami me je rahlo spominjal na Ljubljano. V celotnem tednu sem skupaj uspel uloviti malo več kot ducat teh zanimivih endemičnih rib jugozahodnega Balkana. Za prvi stik s to vrsto sem bil več kot zadovoljen, glede na pogoje in na to, da sva jih lovila bolj ali manj le dva dni in pol. V ribji restavraciji Laks so nama, ko smo se spoznali, prijazno ponudili tudi okušanje njihovega mesa v ribjem »carpacciu«. Tako da sva doživela med drugim tudi to. Pokazali so nama tudi slike ujetih mehkoustnih postrvi iz Neretve skoraj neverjetnih dimenzij. Hkrati pa dodali, da so bile vse brez izjeme ujete z mrežami. To je bil tudi edini trenutek, ko sva imela v Hercegovini mešane občutke. Ta čudovita riba si, po najinem mnenju, zasluži precej več skrbi in spoštovanja. Mnogi se namreč ne zavedajo, da ni samo po sebi umevno, da bo ta ogrožena ribja vrsta, ki je prisotna samo še na tem delu Balkana, v prihodnosti tudi obstala, saj njena populacija v znanstvenih člankih kaže trende upadanja. Še posebej zaradi problematične umetne vzreje. Zadnji dan se je tako končal v hotelu, zabavno in v čudoviti družbi, kot je značilno za ta del nekdanje države. Zjutraj sva po tej novi izkušnji v mislih imela že načrtovani poletni obisk Islandije in se spraševala, kaj neki nama bo ta ponudil. Ob vrnitvi proti splitskemu letališču sva se oba strinjala, da z obiski tega dela Balkana v nobenem primeru še nisva končala, kar se tiče hrane, pa se bova raje osredotočila predvsem na znameniti burek in gostišča z napisom »čevabdžinica«.

Besedilo in fotografije: Tomaž Modic

Karikatura: Boris Oblak

KRAP PO DOMAČE S KROMPIRJEVO SOLATO

Kot otrok sem bil prepričan, da je ribolov preprosta stvar. Greš za vodo, ujameš ribo in greš domov. Danes vem, da sem bil pošteno naiven. Ribolov je seveda mnogo več kot le lovljenje rib. Ironično pa se pogosto najbolj zaplete prav pri lovljenju rib. Saj si predstavljate: v glavi sestavite načrt ribolova, ki ga ribe – ali druge okoliščine – nato v nekaj minutah z veseljem postavijo na glavo.

Ob vodi hitro ugotoviš, da narava ne sklepa kompromisov. Včasih se prijem zgodi v prvi minuti. Drugič sediš več ur, menjaš vabe, globino, ribolovno mesto in na koncu domov odneseš le dober odmerek svežega zraka. Tudi to je del »igre«. Če bi ribe sodelovale po urniku, bi bil ribolov vznemirljiv kot službeni sestanek v petek popoldne po 16. uri.

Z leti človek ugotovi, da ribolov nima veliko skupnega z nabiranjem fotografij za družbena omrežja. Potrpežljivost šteje več kot najdražja palica, spoštovanje do vode pa več kot vsak rekordni ulov. Zato me nikoli ni motilo, da nekdo vse ribe spusti nazaj, drugi pa si eno ali dve, skladno s predpisi, odnese domov. Oboje je lahko povsem pravilno. Razlika je predvsem v odnosu.

Riba si zasluži spoštovanje od trenutka, ko si jo drznemo loviti, ko jo primemo v roke, do trenutka, ko jo postrežemo na krožniku. Prav zato se mi zdi povsem normalno, da si ribič tu in tam pripravi krapa, ki ga je uplenil pošteno in zakonito. Krap ima pri nas včasih neupravičeno slab sloves. Marsikdo ga razglasi za neokusnega, še preden ga je sploh znal pripraviti. To je približno tako pošteno, kot če bi zažgan in trd zrezek pripisal kravi.

Resnica je precej bolj preprosta. Problem nikoli ni bil krap. Problem je bil pogosto kuhar. Dober krap iz slovenskih voda je lahko odlična riba. Ne potrebuje eksotičnih začimb, pene iz alg ali treh kapljic olja, ki jih kuhar razporedi s pinceto. Potrebuje malo časa in dovolj spoštovanja, da ga ne izsušimo do neprepoznavnosti.

Očiščen in oluskan krap pred rezanjem na kotlete. Ni najbolj fotogenična faza, je pa nujna.

Iz takšnih dni ob vodi včasih nastane tudi kosilo. Tokrat je nastal krap po domače s krompirjevo solato.

Sestavine za krapa (3 osebe)

- približno 900 g krapovih kotleto (3 cm debeli, s kožo)
- 2 žlici sladke mlete rdeče paprike
- 2 dl temnega piva
- 2 jedilni žlici medu

Kotleti v marinadi iz sladke paprike, temnega piva in medu. Preproste stvari, ki se h krapu zelo lepo podajo.

- sveže mlet črni poper
- sol po okusu (tik pred peko)
- 1 večjo čebulo, narezano na večje kose
- 3–4 stroke česna
- nekaj lovorjevih listov
- nekaj žlic sončničnega ali repičnega olja za peko

Sestavine za krompirjevo solato (3 osebe)

- 700 g krompirja
- 1 srednje velika čebula
- 4 žlice (bučnega) olja
- 2 žlici vinskega kisa
- približno 0,5 dl mlačne vode ali krompirjeve vode
- sol
- sveže mlet črni poper
- pest sesekljanega peteršilja (po želji)

Priprava krapa

Krap ima čvrsto, sočno in nekoliko izrazitejše meso, zato dobro prenese marinade in močnejše začimbe. Ker živi v stoječih ali počasi tekočih celinskih vodah, ima drugačno teksturo in aromo kot morske ribe ter zahteva nekoliko drugačen pristop. Krap ni brancin in nima smisla, da se pretvarjamo, da je.

V posodi zmešamo sladko mleto rdečo papriko, temno pivo, med pa med sveže mlet črni poper. Kotlete položimo v marinado, jih dobro premažemo z vseh strani ter pokrite za približno 24 ur shranimo v hladilnik. Med mariniranjem jih enkrat ali dvakrat obrnemo.

Mariniranje krapa

Marinada iz sladke mlete paprike, temnega piva, medu in sveže mletega popra ustvari prijetno ravnovesje okusov. Paprika doda barvo, temno pivo globino, tudi malce žlahtne grenkobe, med pa med peko naredi tisto, zaradi česar bo nekdo pri mizi vprašal, zakaj tega ne pripravljate pogosteje. Poper vse skupaj zaokroži z diskretno pikantnostjo. Za nežne morske ribe pogosto zadostujeta le oljčno olje in limona, medtem ko krap zaradi svojega mesa prenese polnejše okuse. Krapa najprej temeljito očistimo in odstranimo vse luske, če jih ima. Nato ga odpremo po trebušni strani, odstranimo drobovino, dobro speremo pod hladno tekočo vodo in osušimo. Odrežemo glavo, rep in plavuti, trup pa narežemo na približno 3 cm debele kotlete.

Pred peko pečico segrejemo na 150 °C. Kotlete vzamemo iz marinade, jih nežno obrišemo s papirnato brisačo in tik pred peko na obeh straneh posolimo. Položimo jih v naoljeno litoželezno posodo, dodamo čebulo, česen in lovorjev list; pokrijemo in pečemo vsaj pol ure, odvisno od pečice. Kotlete ves

Krapovi kotleti v litoželezni posodi, pripravljeni na počasno peko. Čebula, česen in lovor niso tam zaradi dekoracije.

čas skrbno spremljamo. Ko so toplotno obdelani, odkrijemo posodo in za nekaj minut vključimo funkcijo žara, da se površina lepo zapeče. Pečene kotlete pustimo nekaj minut počivati in jih postrežemo s krompirjevo solato.

O posodi

Litoželezna posoda je ena najboljših izbir za pripravo krapa, saj odlično zadržuje in enakomerno oddaja toploto. Zaradi svoje mase se med peko ne ohlaja hitro, zato se kotleti spečejo enakomerno, meso pa ostane sočno. To je še posebej pomembno pri debelejših kosih rib, kjer želimo lepo zapečeno površino in hkrati nežno sredico. Prednost litoželezne posode je tudi v tem, da omogoča, da se riba intenzivno zapeče brez pogostega obračanja rib. Koža postane prijetno hrustljava, meso pa se zaradi enakomerne toplote manj prireja in ohrani svojo strukturo. Ob pravilno segreti posodi je potrebna le manjša količina olja, kar še dodatno poudari naravni okus ribe. Litoželezna posoda je spet moderna. Kar je pravzaprav zabavno, ker naše babice tega nikoli niso vedele. Zanje je bila pač dobra posoda. In imele so prav.

Priprava krompirjeve solate

Krompir skuhamo v olupku. Ko je kuhan, ga nekoliko ohladimo, olupimo in narežemo na kolobarje ali večje kose. Čebulo, lahko je rdeča, olupimo in narežemo na tanke rezine. Dodamo jo h krompirju ter vse skupaj začínimo s soljo, sveže mletim črnim poprom, vinskim kisom in oljem – lahko je bučno. Po potrebi prilijemo nekaj žlic mlačne vode ali vode, v kateri se je kuhl krompir, da bo solata lepo sočna. Sestavine nežno premešamo in pustimo stati približno 15 minut, da se okusi povežejo. Po želji potresemo še s seseklanim peteršiljem.

Če pa imate voljo za malo eksperimentiranja, naredite gorčično različico. Krompir skuhamo v olupku, olupimo in narežemo na večje kose. V manjši posodi zmešamo dijonsko gorčico, beli vinski kis, bučno olje, nekaj žlic oljčnega olja, žličko medu ter sveže mlet črni poper. Preliv prelijemo čez še topel krompir, dodamo tanko narezano šalotko in nežno premešamo. Za svežino vmešamo še drobno sesekljan drobnjak ali peteršilj, po želji pa dodamo nekaj vložnih kaper ali drobno narezanih kislih kumaric.

Pivska ali vinska spremljava

Tu se začne večna razprava. Pivo ali vino? Dobra novica je, da pri krapu skoraj ne morete zgrešiti. Za razliko od nežnejših morskih rib dopušča nekoliko izrazitejše okuse, zato se ob njem dobro znajdeti tako vino kot pivo. Končna izbira je predvsem stvar osebnega okusa in načina priprave. Ob krapu, pripravljenem s sladko papriko, temnim pivom in medom, se odlično poda krepkejša belo vino. Med slovenskimi vini so zelo primerne

sorte laški rizling, sivi pinot ali zvrsti belih vin, ki imajo dovolj svežine, da uravnotežijo bogatejši okus pečene ribe.

Ljubitelji piva bodo težko zgrešili z dobro svetlo ležakovo različico, ki prijetno osveži usta med posameznimi grizljaji. Ker je v marinadi uporabljeno tudi temno pivo, se lepo poda tudi kakovosten jantarni ležak, ki s svojimi sladnimi notami lepo dopolni karamelizirano skorjico pečenega krapa. Konec koncev bo za piko na i odlično temno pivo slovenskih ali pa čeških pivovarjev.

Tudi brezalkoholna spremljava je lahko odlična. Naravni jabolčni sok, razredčen z mineralno vodo, domača limonada ali blago gazirana mineralna voda z rezino limone poskrbijo za prijetno svežino in lepo uravnotežijo nekoliko bogatejši okus jedi. Dobro se obnesejo tudi kakovostna brezalkoholna piva, katerih ponudba je danes zelo pestra. Ne glede na to, ali se odločimo za kozarec vina, vrček piva ali brezalkoholno osvežitev, velja preprosto pravilo, da naj pijača jed dopolnjuje, ne pa prevlada nad njo.

Včasih se življenjski krog krapa sklene na našem krožniku. Najboljši so praviloma tisti iz slovenskih ribogojnic ali pa tisti,

ki smo jih pošteno uplenili sami. Pri tem ni bistveno, ali zraven stoji kozarec vina ali vrček piva. Če je riba dobro pripravljena, je to vse, kar šteje. Recept je lahko preprost, kot tale z marinado iz sladke paprike, temnega piva in medu, lahko pa tudi precej bolj zahteven. A za zapletanje bomo imeli časa še dovolj v kateri od prihodnjih števil.

Krap pri nas nikoli ni imel takšnega kulinaričnega ugleda kot v nekaterih delih Srednje Evrope. Deloma po krivici, deloma zato, ker smo imeli na voljo vrsto drugih odličnih rib, ki jih marsikje drugje niso poznali. Kljub temu ostaja dejstvo, da je dobro pripravljen krap odlična riba. Medtem ko smo domačega krapa pogosto spregledali, smo občudovali vse, kar je dišalo po morju, bilo nekoliko bolj eksotično ali preprosto dražje. Kot da cena in prevoženi kilometri samodejno pomenijo tudi boljše večerjo. Resnica je precej manj glamurozna. Eden najboljših kosov ribjega mesa za domačo kuhinjo nam ves čas plava skoraj pred nosom. Krap ne potrebuje reklame. Potrebuje samo nekoga, ki ga zna pripraviti.

Besedilo in fotografije:
Jure Ušeničnik

Najprej počasi in pokrito, nato še nekaj minut pod žarom. Tako meso ostane sočno, površina pa dobi pravo barvo.

Zgodnja jesen ob Kamniški Bistrici (foto: Jure Ušeničnik)